

Victoria Lysberg

Romantisk aksept og avvisning i parforhold: *en sekvensiell konseptualisering og utvikling av spørreskjema*

Masteroppgave i psykologi, Læring - hjerne, atferd og omgivelser

Veileder: Leif Edward Ottesen Kennair

Medveileder: Mons Bendixen

Mai 2023

Victoria Lysberg

**Romantisk aksept og avvisning i
parforhold: en sekvensiell
konseptualisering og utvikling av
spørreskjema**

Masteroppgave i psykologi, Læring - hjerne, atferd og omgivelser
Veileder: Leif Edward Ottesen Kennair
Medveileder: Mons Bendixen
Mai 2023

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap
Institutt for psykologi

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

Romantisk avvisning og aksept består av fundamentale emosjonelle og seksuelle egenskaper, som forbindes med opplevelse av kjærlighet (Sternberg, 1997) og relasjonell tilfredshet (Grøntvedt et al., 2020; Oravecz et al., 2020) i parforhold. Triangulær kjærlighetsteori introdusert av Sternberg (1986) foreslår at opplevd kjærlighet kan være en blanding av *intimitet, lidenskap og forpliktelse*. Teorien har inspirert til denne studiens undersøkelser av ulike aspekter knyttet til romantisk aksept og avvisning. Studien presenterer det første steget i utviklingen av Spørreskjema for romantisk aksept og avvisning i parforhold. Formålet med studien er å presentere rasjonalitet knyttet til temaet Romantisk aksept og avvisning, og deretter gjennomgå prosedyrer som er brukt i utviklingsprosessen. Etablering av relevant atferd ble gjennomført med «Act Nomination» (Buss & Craik, 1983), som resulterte i 41 prototyper for romantisk aksept og 47 prototyper for romantisk avvisning. Deretter ble eksplorerende faktoranalyse gjennomført på et utvalg av kvinner og menn i parforhold ($N = 315$). Resultatene viser en tre-faktormodell av totalt 15 testledd for Romantisk Aksept: *kjærlig berøring, emosjonell nærhet og seksuell kontakt*, og en tre-faktormodell av totalt 17 testledd for Romantisk Avvisning: *emosjonell distanse, seksuelt fravær og unnvikelse*. Dimensjonene til Spørreskjemaet for romantisk aksept og avvisning i parforhold viser gode fordelingsegenskaper, høy indre konsistens og konvergerende validitet med andre relevante måleinstrument. Studien ønsker dermed å presentere et nytt instrument for undersøkelser av opplevd romantisk aksept og avvisning i parforhold.

Stikkord: Romantisk aksept og avvisning; Emosjonell nærhet; Seksuell kontakt; Utvikling av spørreskjema; Eksplorerende faktoranalyse (EFA).

Abstract

Acceptance and rejection in romantic relationships consist of fundamental emotional and sexual characteristics, which are associated with experiences of love (Sternberg, 1986) and relational satisfaction (Grøntvedt et al., 2020; Oravecz et al., 2020). In the Triangular Theory of Love introduced by Sternberg (1986), he suggests that love can be experienced in a combination of *intimacy*, *passion*, and *commitment*. This study is inspired by the theory to investigate different aspects associated with experiences of romantic acceptance and rejection. Further presenting the first steps in developing the Romantic Acceptance and Rejection in Relationships Questionnaire. The purpose of the study is to present rationality related to the theme of Romantic acceptance and rejection, and then to review procedures used in the development process. Establishment of relevant behavior was carried out using the Act Nomination method (Buss & Craik, 1883), which resulted in 41 prototypes for romantic acceptance and 47 prototypes for romantic rejection. An exploratory factor analysis was then carried out on a sample of women and men in romantic relationships ($N = 315$). The results show a three-factor model of 15-items associated with Romantic Acceptance; *loving touch*, *emotional closeness*, and *sexual contact*; and a three-factor model of 17-items associated with Romantic Rejection; *emotional distance*, *sexual absence*, and *avoidance*. The dimensions of Romantic Acceptance and Rejection in Relationships Questionnaire show good distributional properties, high internal consistency, and convergent validity with other relevant scales. Thus, the study wishes to present a new instrument for investigating perceived romantic acceptance and rejection in couples.

Forord

Denne oppgaven er den endelige innleveringen for en mastergrad i psykologi med spesialisering i læring - hjerne, atferd og omgivelser ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU). Etter ni måneder med høye skuldre, lange dager og frustrasjon, kjenner jeg på en enorm lettelse over å være ferdig, men også på mestring og stolthet over å ha gjennomført. Jeg har tatt til meg ny kunnskap på veien og blitt kjent med flere dyktige mennesker som har bidratt til å ferdigstille oppgaven. Masteroppgavens undersøkelser er i samarbeid med stipendiat og psykolog Marius Stavang, og er en del av et større forskningsprosjekt som ønsker å skaffe flere muligheter for ny kunnskap knyttet til romantisk søking, aksept og avvisning i parforhold. Faglig råd og veiledning knyttet til arbeidet mitt ble gitt av professorene Leif Edward Ottesen Kennair og Mons Bendixen.

Først og fremst ønsker jeg å takke alle 315 personer som har tatt seg tid til å svare på spørreundersøkelsen min. Dere har gitt meg æren av å dykke inn i deres romantisk erfaringer, og bidratt til en bedre forståelse av et viktig samfunnsmessig tema. Videre vil jeg rette en stor takk til Marius Stavang for et fantastisk samarbeid med datainnsamlingen, oppmuntrende ord og viktige innspill underveis i prosessen. Jeg vil også takke Leif Edward Ottesen Kennair og Mons Bendixen for veiledningen, støtten og den konstruktive kritikken de har gitt meg. I tillegg vil jeg si takk til Trond Viggo Grøntvedt for gode faglige råd og motivasjon i møte med statistiske utfordringer. Til slutt må jeg takke de fantastiske venninnene mine som har hjulpet meg gjennom tøffe perioder og heiet meg fram. Støtten vi har gitt og skal fortsette å gi hverandre er uvurderlig. Og ikke minst, tusen takk til mamma og pappa for alt dere gjør for meg, og for at dere alltid stiller opp. Tusen takk alle sammen!

Oppgaven følger APA-stil 7. versjon (American Psychological Association, 2020).

Trondheim, mai 2023

Victoria Lysberg

Innholdsfortegnelse

Introduksjon.....	8
Emosjonelle og seksuelle aspekter ved romantisk aksept og avvisning	9
Triangulær kjærlighetsteori	10
Relasjonskvalitet	12
Ensomhet, romantisk aksept og avvisning	12
Selvaktelse, romantisk aksept og avvisning	13
Nevrotisisme og romantiske relasjoner	14
Studiens formål, hypoteser og forskningsspørsmål.....	15
Metode.....	17
Utvalg	17
Prosedyre	17
Studiens design.....	18
Måleinstrumenter.....	19
Nominering av handlinger (Act nomination)	21
Nominering av handlinger: fase 1	21
Gjennomgang av prototypiske handlinger: fase 2.....	22
Etikk	23
Statistiske analyser	24
Gjennomgang av data (screening).....	24
Eksplorerende faktoranalyse (EFA)	25
Validitet.....	26

Resultater.....	27
Preliminære analyser	27
Eksplorerende Faktoranalyse (EFA)	27
Konvergerende Validitet	29
Diskusjon.....	32
Atferd assosiert med Romantisk Aksept og Avvisning i Parforhold	33
Emosjonelle komponenter	35
Manglende validitet i Selvaktelse og Nevrotisisme	36
Styrker og begrensninger.....	37
Implikasjoner og videre forskning	38
Konklusjon	40
Referanseliste	41
Vedlegg 1	i
Vedlegg 2	i

Tabeller

Tabell 1	i
Tabell 2	ii
Tabell 3	iv
Tabell 4	vi
Tabell 5	viii
Tabell 6	ix
Tabell 7	x

Introduksjon

Romantisk aksept og avvisning er integrerte fenomen i kjærlighetsrelasjoner (Buss, 2016). Forskning på opplevd kjærlighet viser at psykologisk velvære og tilfredshet i parforhold avhenger av emosjonelle faktorer som medfølelse og åpne samtaler (Oravecz et al., 2020; Overall et al., 2010; Schoebi & Randall, 2015), og lidenskapelige faktorer som samleie eller fysisk berøring (Yoo et al., 2014). Til tross for dokumentasjon på viktige aspekter i romantiske relasjoner (Fletcher et al., 2000; Fisher, 2006; van Lankveld et al., 2018), kan det være vanskelig å velge et spesifikt instrument som måler både emosjonelle og seksuelle faktorer i forskning på romantiske relasjoner. Denne studien er inspirert av Sternbergs triangulære kjærlighetsteori og skala «*Sternberg's Triangular Love Scale*» (STLS) (1986, 1997), som måler kjærlighet i tre dimensjoner (intimitet, lidenskap og forpliktelse). Hensikten er å undersøke flere atferdsmessige egenskaper knyttet til opplevd romantisk aksept og avvisning, og utvikle Spørreskjema for Romantisk Aksept og Avvisning i Parforhold.

Aksept og avvisning handler om atferdsmessig formidling og kommunikasjon av behov, ønsker og begjær, som kan formidles direkte eller indirekte (Kim et al., 2020). Hvordan individer opplever romantisk aksept og avvisning i forbindelse med romantisk atferd fra partner, kan være knyttet til tidligere romantiske erfaringer (Leary, 2015; Schoebi & Randall, 2015), samt sosiale (Qualter et al., 2015), kulturelle (Sorokowski et al., 2023) eller individuelle (Soto & John, 2017) faktorer. Studien ønsker derfor å undersøke sammenhenger mellom ekstraherte faktordimensjoner og STLS, samt andre validerende mål (f.eks. relasjonskvalitet og ensomhet) på et utvalg av personer i parforhold.

Emosjonelle og seksuelle aspekter ved romantisk aksept og avvisning

Det er etablert flere måleinstrumenter som undersøker ulike elementer ved romantiske relasjoner, som for eksempel, romantisk atferd i parforhold (PBSC) (Ducat & Zimmer-Gembeck, 2010), seksuell tankegang (Seksuell-RSQ) (Cultice et al., 2022) og ikke minst, seksuell avvisning (SRS, RSRS) (Kim et al., 2018, 2019, 2020) samt avvisningssensitivitet (RSQ) (Downey & Feldman, 1996; Richter & Schoebi, 2021). En systematisk litteraturstudie på etablerte mål for avvisning i parforhold ble gjennomført våren 2022. Studien kartla blant annet tendens til at mål ofte fokuserer på enten seksuell avvisning (Dobson et al., 2022; Kim et al., 2018), eller avvisningssensitivitet (Downey & Feldman, 1996). Andre svakheter litteraturstudien identifiserte var for eksempel fravær av mål som undersøker faktisk emosjonell avvisning, kontekstuelle faktorer knyttet til romantisk avvisning og kjønnsnøytrale mål. De allerede etablerte målene legger et grunnlag for hvorfor forskning på romantisk aksept og avvisning er nødvendig. Blant annet ved å undersøke responser og seksuell tilfredshet hos den som blir avvist (Kim et al., 2019), eller undersøke kognitiv-affektiv sensitivitet og hvordan individer prosesserer romantisk avvisning (Downey & Feldman, 1996). Likevel er det ønskelig med et instrument som undersøker både seksuelle og emosjonelle aspekter samtidig.

Følelser og emosjonelle responser motiverer mennesker til å oppnå og opprettholde aksept fra andre, samt positive og langvarige relasjoner (Leary, 2015). I romantiske parforhold anses emosjonelle behov og følelsesbasert atferd som dynamiske, der partnere påvirker hverandre i ulike retninger (Schoebi & Randall, 2015; van Lange & Balliet, 2015). Selv om lidenskapelig og seksuell kontakt er en viktig del av romantiske parforhold, er også følelsesmessige behov for blant annet nærhet, trygghet og støtte en stor del av relasjonen (Fisher et al., 2010; Sternberg, 1986). Emosjonelle erfaringer lagres ofte fra romantiske relasjoner gjennom livet og kan forme emosjonelle og atferdsmessige reaksjoner i spesifikke

situasjoner. Litteratur på kjærlighet og emosjonelle dynamikker foreslår at partnere bør samhandle om individuelle, følelsesbaserte og sosiale behov for å opprettholde en tilfredsstillende dynamikk og relasjonskvalitet i forholdet (Grøntvedt et al., 2020; Overall et al., 2010; Schoebi & Randall, 2015). Imidlertid er romantisk avvisning blant de mest fremtredende livshendelsene blant unge og eldre voksne (Hsu et al., 2020). I tillegg viser statistikk fra Støren & Rønning (2021) en synkende trend i gjennomsnittlig livstilfredshet i Norge, der personer rapporterer mindre givende relasjoner sammenlignet med tidligere år. Økt bevissthet om emosjonelle og seksuelle behov kan bidra til mer kunnskap om dynamiske prosesser knyttet til forventninger og kommunikasjon i parforhold, samt fremme individers individuelle velvære (Karyotaki et al., 2020) og relasjonskvalitet (Fletcher et al., 2000). Kartlegging av typisk atferd individer forbinder med romantisk aksept og avvisning, bør derfor begynne med å undersøke ulike aspekter samtidig.

Triangulær kjærlighetsteori

Intimitet, lidenskap og forpliktelse er kjærlighetskomponenter introdusert av Sternberg (1986) sin triangulære kjærlighetsteori. Komponentene vurderes etter individers variasjon i styrke og uttrykk, målt med STLS (Sternberg, 1997). Intimitet og lidenskap anses som avgjørende i kjærlighetsrelasjoner, der de sammen forbindes med individers investering og forpliktelse, ved at emosjonelle og seksuelle behov kan tilfredsstilles (Baumeister & Dhavale, 2001; Sternberg, 1986, 1997). Positive sammenhenger er blant annet funnet mellom seksuell intimitet, emosjonell nærhet, åpen kommunikasjon og relasjonskvalitet (Gottman et al., 1998; Heshmati et al., 2019; Sorokowski et al., 2021; Yoo et al., 2014). Erfaringer med intimitet, lidenskap og forpliktelse, kan sammenlignes med opplevd emosjonell og seksuell aksept i parforhold. Hvorav fravær av en eller flere av kjærlighetskomponentene kan sammenlignes med opplevd emosjonell og seksuell avvisning.

Sternberg (1986) referer til *intimitet* som en nærhetsfølelse med sterke emosjonelle bånd mellom partnere. Intimitet innebærer atferdsmessige karakteristikk som for eksempel gjensidig affeksjon og trygghet (Baumeister & Bratslavsky, 1999). Fravær av intimitet kan forbindes med emosjonell ensomhet i parforhold (Qualter et al., 2015). Hvorav opplevd intimitet blant annet er observert å øke seksuell lyst (Nes et al., 2018; Rubin & Campbell, 2012), som kan forbindes med lidenskapelige tendenser (Carswell og Impett, 2021). Følgelig, kan *Lidenskap* i romantiske relasjoner beskrives som en motiverende drivkraft til romantikk, fysisk tiltrekning og seksuell kontakt mellom to individer (Sternberg, 1986, 1997).

Lidenskapelige karakteristikk kan være emosjonell opphisselse og et sterkt ønske om å forenes med partner. Gjensidig lidenskap kan oppleves som en intens tilværelse av ekstase, hvorav fravær av lidenskap kan lede til en tyngre sinnstilstand (f.eks. angst) og fortvilelse i parforholdet (Baumeister & Bratslavsky, 1999; Carswell & Impett, 2021; Leary, 2015). Den siste komponenten *forpliktelse* handler om beslutningsevne, der individer må ta stilling til situasjoner og avgjørelser. Forpliktelse kan refereres til; a) kortsiktig forpliktelse og valget om å gå inn i en relasjon, og b) langsiktig forpliktelse og valget om å opprettholde kjærlighetsrelasjonen over tid (Sternberg, 1986).

Flere studier viser at investering i intimitet og lidenskap er forbundet med partneres forpliktelse og ønske om å bli i relasjonen (Sternberg, 1997, 1995; Sorokowski et al., 2021; Yoo et al., 2014). Lidenskap og intimitet kan dermed anses som to avgjørende faktorer for relasjonell tilfredshet (Fletcher et al., 2000), individuell velvære (Dobson et al., 2020; Karyotaki et al., 2020; Oravec et al., 2020), og forpliktelse i parforhold. Mange har undersøkt sammenhenger mellom dimensjonene (Carswell og Impett, 2021; Sorokowski et al., 2021, 2023 van Lankveld et al., 2018), som blant annet støtter teorien om at opplevd kjærlighet er forbundet med intimitet, lidenskap og forpliktelse (Sternberg, 1986). Teorien

dekker både emosjonelle og seksuelle aspekter i romantiske relasjoner, og inspirerer til at undersøkelser av romantisk atferd bør vurdere flere dimensjoner samtidig.

Relasjonskvalitet

Relasjonskvalitet assosieres med og bygger på Sternbergs (1986) triangulære kjærlighetsteori. Det handler om i hvilken grad kvaliteten i nære relasjoner oppfattes som god eller ikke, basert på seks kognitive komponenter; tilfredshet, forpliktelse, intimitet, tillit, lidenskap og kjærlighet (Fletcher et al., 2000). Relasjonskvalitet kan forutses av relasjonelle utfall, som innebærer standarder, forventninger og oppfatninger individer har til kjærlighetsrelasjoner, inspirert av «gjensidig avhengighetsteori» (van Lange & Balliet, 2015; Thibaut & Kelley, 1959). Hva personer forventer av hverandre gir et utgangspunkt for hva som skal til for å oppnå gjensidig tilfredshet i parforholdet. Kognitive perspektiver fremhever at individers tilfredshet er kombinert av biologiske behov, motivasjon, forventninger og holdninger som opprettholder en kognitiv balanse (Read & Miller, 1994). Forventninger til- og evalueringer av egen og partners atferd har tilsynelatende innvirkning på den opplevde kjærligheten og relasjonskvaliteten i parforhold (Grøntvedt et al., 2020; Dobson et al., 2020; Oravec et al., 2020; van Lankveld et al., 2018). Kommunikasjon av- og bevissthet rundt hveradres forventninger og behov er atferdsmessige egenskaper som legger grunnlag for relasjonskvaliteten (Fletcher et al., 2000). Følgelig kan relasjonskvalitet være forbundet med opplevd romantisk aksept og avvisning i parforhold.

Ensomhet, romantisk aksept og avvisning

Emosjonell ensomhet kan beskrives som manglende følelsesbasert intimitet og tilknytning til noen man har stor kjærlighet for (Green et al., 2001), som for eksempel en romantisk partner. Forskning viser at emosjonell ensomhet ofte øker dersom emosjonelle samt

seksuelle behov og forventninger ikke blir møtt i romantiske parforhold (Flora & Segrin, 2000; Qualter et al., 2015). Ifølge Weiss (1973) er emosjonell ensomhet utløst av engstelse og bekymringer rundt manglende evne til å bygge nære og intime relasjoner med andre. Russell et al., (2012) undersøkte kognitive aspekter ved ensomhet og sammenlignet det med å være fysisk alene. De fant at ideelt antall relasjoner og faktisk antall nære relasjoner, hadde en ikke-lineær sammenheng med følelser av tilfredshet og ensomhet etter kontroll for antall venner (Russell et al., 2012). En forklaring er at ensomhet ofte er en konsekvens av emosjonelle og følelsesbaserte behov som ikke blir møtt (Green et al., 2001), som kan påvirkes og forstyrres av ytre faktorer som sosiale standarder og forventninger til relasjoner. Følgelig kan mange i romantiske relasjoner fortie og skjule følelsesbaserte behov og forventninger, eller oppleve ubalanse av emosjonell forståelse (Qualter et al., 2015). Dermed kan nivåer av ensomhet være forbundet med romantisk aksept og avvisning i hver sine retninger.

Selvaktelse, romantisk aksept og avvisning

Selvaktelse er individers positive og negative holdninger om seg selv, i tillegg til refleksjoner om hvem en er i sosiale settinger og i møte med utfordringer (Rosenberg et al., 1995). Ved gjensidig intimitet, lidenskap og forpliktelse øker sannsynligheten for at individers tilhørighetsbehov tilfredsstilles, og selvbilde bekreftes (Leary, 2012; Murray et al., 2002). Personer som rapporterer mindre opplevd kjærlighet, viser ofte mer selvbeskyttende holdninger og unnvikelse (Murray et al., 1996, 2000), som kan være en konsekvens av manglende romantisk aksept og relasjonell tilfredshet. Ved opplevd avvisning er det observert aktivitet i nevrane regioner som regulerer og prosesserer opplevelser av smerte (Leary, 2012, 2015). Det kan forklare hvorfor romantisk avvisning ofte beskrives som «vondt» og individer tenderer å trekke seg unna, eller endrer tanker og følelser knyttet til selvfølelsen. Romantisk

avvisning kan for eksempel lede til mindre tro på seg selv som en verdig eller attraktiv partner. Imidlertid er høy skåre på selvtillit hos en part, assosiert med høy relasjonskvalitet hos den andre (Erol & Orth, 2017). Dermed kan høy skåre på selvtillit anses som fordelaktig i romantiske parforhold og muligens konvergere med mer opplevd romantisk aksept mellom partnere.

Nevrotisme og romantiske relasjoner

Fem dimensjonale personlighetstrekk introdusert av Goldberg (1993) bygger på strukturerte underfasetter der variasjon kan måles i; *ekstrovertitet* (med fasettene sosiabilitet, selvsikkerhet og energinivå), *nevrotisme* (engstelighet, sårbarhet og emosjonell flyktighet), *åpenhet* (intellektuell nysgjerrighet, kreativitet og estetisk sans) *omgjengelighet* (medfølelse, respekt og tillitt) og *planmessighet* (produktivitet, ansvarlighet og målorientert) (Soto & John, 2017). Individets personlighet kan defineres som kontinuerlig, konsistent og stabil over tid, samtidig som den forbindes med hvordan vi endrer og utvikler oss (Leary, 2010).

Ved opplevd romantisk aksept eller avvisning, har personlige karakteristikk betydning for hvordan vi evaluerer situasjonen (Goldberg, 1993). Eksempelvis er høy skåre på åpenhet og nevrotisme assosiert med høyere forventninger til kjærlighetsscenarioer (Heshmati et al., 2019). Personer som skårer høyt kan være mer romantiske og ha høyere standarder for romantiske parforhold, enn andre som skårer lavt. Konsekvensen kan imidlertid være økt tankekjør, bekymringer og stress knyttet til relasjonen, dersom forventningene ikke blir møtt (Goldberg, 1993; Soto & John, 2017). Det kan forklare negative assosiasjoner mellom nevrotisme og relasjonskvalitet i parforhold (Demir, 2008; Nofle & Shaver, 2006). Romantisk aksept og avvisning handler om individets livskvalitet og velvære i romantiske relasjoner (Oravecz et al., 2020), der noen kan ha høyere forventninger til følelsesbasert nærhet, mens andre kan ha høyere seksuelle forventninger. Følgelig, kan nevrotisme være

nyttig i undersøkelser av opplevd romantisk aksept og avvisning i parforhold (Heshmati et al., 2019), blant annet for å undersøke sammenhenger med mulige emosjonelle komponenter.

Studiens formål, hypoteser og forskningsspørsmål

Hensikten med å utvikle et nytt instrument er ikke å ekskludere de eksisterende målene, men å tilby et verktøy som er designet for å undersøke forekomst av flere aspekter knyttet til faktisk romantisk aksept og avvisning. Et slikt instrument kan være nyttig for: a) å kartlegge atferd relatert til romantisk aksept og avvisning, og b) se på sammenhenger mellom ulike handlinger i parforhold. Inspirert av Sternbergs kjærlighetsteori (1986) ønsker denne studien å undersøke hvilke komponenter personer assosierer med romantisk atferd i parforhold. Formålet er å gjennomføre det første steget i utviklingen av «Spørreskjema for Romantisk Aksept og Avvisning i Parforhold», med ønske om å vurdere flere atferdsmessige egenskaper samtidig. Romantisk aksept er inkludert for å kunne sammenligne faktorstrukturer og etablere et psykometrisk mål på positive assosiasjoner til romantisk atferd. Utviklingen av spørreskjemaet er ment som et tillegg til den noe begrensede tilgangen til skalaer som er etablert for å måle romantisk aksept og avvisning. Med bakgrunn i dette ønsker studien å iverksette utviklingen av et nytt mål, konstruert ved hjelp av «Act nomination» (Buss & Craik, 1983) for etablering av handlinger, og utforskende faktoranalyse for testing av faktorstruktur og psykometriske egenskaper.

Spørreskjema for romantisk aksept og avvisning i parforhold måler erfart partneratferd relatert til aksepterende (f.eks. hvor mange ganger har partneren din delt personlige tanker med deg), og avvisende (f.eks. hvor mange ganger har partneren din unngått å være hjemme med deg) handlinger. Undersøkelser av opplevd aksept og avvisning i parforhold gjør det mulig å identifisere individers ulike behov og forventninger (Buss & Craik, 1983). Økt bevissthet av egne og partners behov, kan påvirke individers beslutninger og atferd for å

fremme individuelt velvære og tilfredshet i parforhold (Karyotaki et al., 2020). Instrumentet kan på den måten være nyttig i klinisk arbeid som familie- og parterapi. Studien skal derfor undersøke faktorstruktur og indre konsistens i ekstraherte faktorer, i tillegg til forholdet mellom utlyste faktordimensjoner og valideringsmålene STLS (Sternberg, 1986), relasjonskvalitet (Fletcher et al., 2000), ensomhet (DiTommaso et al., 2004), selvaktelse (Rajlic et al., 2019) og nevrotisisme (Soto & John, 2017), for å teste konvergerende validitet. Formålet er å besvare følgende problemstilling: Hva er komponenter i romantisk aksept og avvisning i parforhold? Studien ønsker å besvare følgende forskningsspørsmål:

1. Hvilke dimensjoner av romantisk aksept og avvisning for parforhold kan avdekkes i et utvalg av kvinner og menn i parforhold?
2. Hva er forholdet mellom sumskårer av ekstraherte faktordimensjoner for romantisk aksept og avvisning og skårer på intimitet, lidenskap, forpliktelse, relasjonskvalitet, ensomhet, selvaktelse og nevrotisisme, på et utvalg av kvinner og menn i parforhold?

Metode

Utvalg

Utvalget består totalt av 806 deltakere fordelt på single personer ($n = 491$) og personer i parforhold ($n = 315$). I denne studien er kun personer som er i et romantisk parforhold, studerer eller har universitetsbakgrunn inkludert ($N = 315$). Utvalget består av 69% kvinner $n = 217$, 30% menn, $n = 95$, og 1% som verken identifiserer seg som kvinne eller mann, $n = 3$. Respondentenes alder varierer fra 18 år til 78 år, $M = 23.32$, $SD = 5.05$. Blant respondentene har 217 personer (69%) vitnemålsutdanning, 83 personer (26%) 3-4 års universitetsutdanning, 14 personer (15%) 5-6 års universitetsutdanning og 1 person har fullført grunnskole. På bakgrunn av spørsmålets formulering (Hva er din høyeste fullførte utdanning?) og at datainnsamlingen hovedsakelig foregikk på ulike universitetscampuser, antas det at over halvparten av deltakerne er studenter under høyere utdanning. Henholdsvis 98 personer (31%) hadde vært i parforholdet i 1-2 år, 93 personer (29%) i mindre enn et år, 75 personer (24%) i 3-4 år, 30 personer (10%) i 5-7 år, 17 personer (5%) i mer enn 7 år, mens 2 personer (1%) ikke var i et forpliktet forhold.

Prosedyre

Datainnsamlingen ble utført i perioden november 2022 og januar 2023. Et spørreskjema ble utviklet via Nettskjema.no, og datamaterialet ble innsamlet fra et bekvemmelighetsutvalg (tilfeldig utvalgte studielinjer fra studentcampusene Dragvoll, Gløshaugen, Kalvskinnet, Øya og Brattørkia) med forutsetning om forskningens korte tidsperiode. Rekruttering av deltakere ble gjennomført ved muntlig presentasjon om studien i forelesninger ved NTNU Trondheim og Handelshøyskolen BI. I tillegg ble invitasjon sendt ut via e-post lister (f.eks. IPS studentliste), sosiale medier (f.eks. Facebook) og Innsida (f.eks. Blackboard). I Nettskjemaet fikk deltakerne opplysning om at informasjonssikkerhet og

personvern ble ivaretatt med 100% anonymitet og ingen registrering av IP-adresser. Det ble også redegjort for hva deltakelsen innebar, og gitt en eksplisitt beskrivelse av studiens formål om: å se hvordan og hvor ofte man søker, samt opplever avvisning og aksept i parforhold, og effekter av dette. Deltakelse var frivillig og deltakere måtte aktivt samtykke til at deres data kunne brukes. På spørsmål om sivilstatus ble deltakere som oppga at de var i et parforhold, automatisk ledet til et digitalt skjema relatert til spørsmål om parforholdet. Det ble også stilt spørsmål om relasjoner til andre, hvordan en er som person, erfaringer med- og tanker om uforpliktende sex, samt demografiske spørsmål (alder, kjønn, seksuell legning, sivilstatus, parforholdets varighet, antall parforhold, studentstatus og høyeste fullførte utdanning). De ansvarlige for studien ble informert om, i forhold til spørsmål ved undersøkelsen, se Vedlegg 1 for fullstendig informasjonsskriv.

Studiens design

Konseptualisering og utvikling av spørreskjema ble i henhold til relevant teori og problemstilling gjennomført med en hypotetisk-deduktiv tilnærming og datainnsamling fra et utvalg. Studien baseres på en sekvensiell utforskende forskningsmetode der første og andre fase omfatter kvalitative undersøkelser. Påfølgende del består av kvantitative analyser som gjennomføres på et utvalg av kvinner og menn i parforhold og bygger på de kvalitative resultatene (Creswell & Creswell, 2017). Som følge av tidsknapphet og begrensede ressurser, ble tverrsnittstudie benyttet som metode. Tverrsnittstudier undersøker variasjon i oppfatninger rundt fenomener (Langdridge, 2006; Meltzoff & Cooper, 2018). Dermed kunne observasjon av konsepter relatert til aksept og avvisning utføres, før videre identifisering av sammenhenger mellom konsepter på gitt tidspunkt. Konseptuelle sammenhenger undersøkes med grunnlag i Sternberg's (1986) triangulære kjærlighetsteori og andre validerte mål relatert til forskning på avvisningsfenomenet.

Måleinstrumenter

Romantisk aksept og avvisning i parforhold er validert opp mot tre kjærlighetsdimensjoner (lidenskap, intimitet og forpliktelse) (Sumter et al., 2013), relasjonskvalitet (Grøntvedt et al., 2020), ensomhet (DiTommaso et al., 2004) selvaktelse (Rajlic et al., 2019) og personlighetstrekket nevrotisme (Soto & John, 2017).

Short Triangular Love Scale (TLS-short) (Sumter et al., 2013). En adaptert og nedkortet versjon av den originale 20-testledd skalaen til Lemieux & Hale (1999) og 19-testledd skalaen til Overbeek et al., (2007). TLS-short er basert på Sternberg (1986) teori og tilpasset for voksne og ungdom med tilbakeoversettelse (back-to-back translation) fra engelsk til norsk av en engelskspråklig fagperson (Brislin, 1970). Denne studien har brukt versjon 1 «i et romantisk forhold», som består av 12 testledd fordelt på kjærlighetsaspektene lidenskap ($\alpha = .85$), intimitet ($\alpha = .86$) og forpliktelse ($\alpha = .85$). Målet benytter en 5-punkt Likert skala fra 1 (Stemmer svært dårlig) til 5 (Stemmer svært godt). For mer informasjon om spørsmålene som ble brukt, se spørreundersøkelsen i Vedlegg 3.

Perceived Relationship Quality Components (PRQC) (Fletcher et al., 2000) er en 18-testledd skala som måler relasjonskvalitet gjennom seks dimensjoner; tilfredshet, forpliktelse, intimitet, tillit, lidenskap og kjærlighet, med tre spørsmål under hvert domene. Studien har brukt en norsk versjon utviklet av Grøntvedt et al. (2020), og kun anvendt tilfredshet målt med testleddene; «Hvor tilfreds er du med forholdet ditt?», «Hvor fornøyd er du med forholdet ditt?» og «Hvor lykkelig er du i forholdet ditt?», og operasjonalisert med en 5-punkt skala fra 1 (ikke i det hele tatt) til 5 (ekstremt). Målet viste høy indre konsistens, $\alpha = .95$.

Big Five Inventory short forms (BFI-short) (Soto & John, 2017). En nedkortet versjon av deres opprinnelige 60-testledd mål (Soto & John, in press.) på personlighetstrekkene ekstroversjon, nevrotisisme, planmessighet, åpenhet og omgjengelighet, inspirert av Goldberg (1993). I denne studien er kun skalaen for nevrotisisme anvendt, med tre følgende testledd: «er ofte bekymret», «har tendens til å være deprimert og nedfor», og et reversert, «er følelsesmessig stabil, blir sjeldent opprørt», som er rangert fra 1 (svært uenig) til 5 (svært enig). Oversatt fra engelsk til norsk med tilbakeoversettelse, $\alpha = .77$. I henhold til Soto og John's (2017) kortversjon av BFI-2-XS, ble det reverserte testleddet omkodet slik at høy skåre på nevrotisisme tilsvarte høy grad av enighet med personlighetstrekket.

Global Self Esteem (GSE) (Rajlic et al., 2019). GSE måler global selvaktelse eller selvværd på en 6-punkt Likert-skala fra 1 (svært uenig) til 6 (svært enig), med påstander som for eksempel «Jeg har tro på meg selv», «Jeg har positive tanker om meg selv» og «Jeg er komfortabel med den jeg er». Instrumentet bygger på Rosenbergs Self-Esteem Scale (RSE) (1965) og anses som en nedkortet og forbedret versjon i nyere studier på selvfølelse (Monteiro et al., 2022; Ruddell, 2020). Tilbakeoversettelse ble utført fra engelsk til norsk av en engelsk språklig. Målet viste høy indre konsistens, $\alpha = .92$. Se Vedlegg 3 for mer informasjon om spørsmålene.

Ensomhet (SELSA-S) målt med DiTommaso et al. (2004) sitt mål, er en nedkortet versjon av SELSA sitt originale mål med 37-testledd (1993). Målet består av 15 testledd relatert til to avvisningsdomener; emosjonell ensomhet og sosial ensomhet, som er knyttet til vennskap, familie og romantiske relasjoner. Studien inkluderer 5 testledd for emosjonell ensomhet i romantiske relasjoner med påstander som: «jeg skulle ønske kjæresten min var tettere på meg» og 3 reverserte ledd (f.eks. jeg har en partner som gir meg den støtten og

oppmuntringen jeg trenger). Målt på en 5-trinns-Likert-skala fra 1 (stemmer svært dårlig) til 5 (stemmer svært godt), $\alpha = .80$. I henhold til SELSA-S (DiTommaso et al., 2004), ble 3 testledd omkodet med høy skåre som indikasjon på høy grad av ensomhet, se spørreskjema i Vedlegg 3 for mer informasjon om testleddene.

Nominering av handlinger (Act nomination)

Innledende metode for operasjonalisering av testledd til spørreskjemaet var «Act Nomination» (Buss & Craik, 1980). Metoden brukes for å identifisere handlingers grunnlag, disponere periferien bak handlinger (f.eks. dominerende personlighetstrekk; Buss & Craik, 1980, 1983) eller organisere handlinger (f.eks. organisatorisk endringsledelse; Szamosi & Duxbury, 2002; f.eks. mesteres atferd; Howell et al., 2005). «Act Nominatin» baseres på a) nominering av handlinger og b) prototypisk rangering av akt. Atferdsmessige handlinger ved det spesifikke domenet «seksuell og intim avvisning og aksept i parforhold», ble generert fra flere deltakergrupper for å dekke variasjon. Deretter ble handlingene identifisert og organisert ved hjelp av prototypisk rangering etter de handlingene som var mest sentrale eller perifere. Fortrinnet med metoden er at gjeldende konseptualiseringer av atferd kan identifiseres og forholdes objektiv, uten skjevheter fra tidligere dokumentert atferd eller påvirkning fra forskere (Buss & Craik, 1983; Wade et al., 2021). Om nye atferder for romantisk avvisning er utbredt tillater metoden at atferd dokumenteres av deltakere og identifisering av forskere, med forbehold om at avvisningsatferden skjer dersom individer ikke ønsker seksuell eller intim nærhet med partner.

Nominering av handlinger: fase 1

Utvalget for nominering av handlinger ble innsamlet i februar 2022 av 17 grupper bachelor- og profesjonsstudenter i psykologi ved NTNU. Studentene fikk utdelt fysiske

spørreskjema med følgende spørsmål: «På hvilke måter kan man søke ulike former for fysisk nærhet (også seksuell) hos egen partner?; På hvilke måter kan man søke emosjonell nærhet hos egen partner?; På hvilke måter kan man avvise fysisk nærhet (også seksuell) fra egen partner?; På hvilke måter kan man avvise emosjonell nærhet hos egen partner?; Lag en liste over de mulige måtene man kan oppleve å bli akseptert av partner på når man aktivt søker nærhet og/eller seksuell kontakt». Spørreskjemaet inkluderte ikke demografiske spørsmål. Listene ble videre sortert kvalitativt og fordelt slik at 10 grupper profesjonsstudenter noterte handlinger for parforhold, og 7 grupper bachelorstudenter noterte handlinger for single. Ettersom denne studien handler om romantisk aksept og avvisning i parforhold, er kun atferd relatert til *romantisk aksept og avvisning i parforhold* inkludert. Det ble nominert 128 handlinger for avvisende atferd og 113 handlinger for aksepterende atferd for personer i parforhold (totalt 241 handlinger).

Gjennomgang av prototypiske handlinger: fase 2.

Høsten 2022 ble en omgang med databehandling og rangering av de genererte handlingene utført. En nøye sortering av de mest sentrale handlingene assosiert med romantisk aksept og avvisning i parforhold ble utført. Basert på spesifikke kriterier etablert av Buss & Craik (1983) ble handlingene revidert etter; overflødige utsagn (f.eks. partner virker uinteressert i meg), ikke-handlingsuttalelser (f.eks. jeg føler at jeg initierer oftere til sex enn min partner), for vage utsagn til å utgjøre observasjoner (f.eks. hintet til seksuell kontakt), generelle tendensutsagn (f.eks. mobbing), for spesifikke utsagn til bruk i en skala (f.eks. passivitet). Den første sorteringen resulterte med 55 handlinger for avvisning og 51 handlinger for aksept i parforhold. Etter at duplikater var fjernet, frekvens dokumentert og unike handlinger identifisert, endte ytterligere revidering med: 47 testledd for erfart romantisk avvisning og; 41 testledd for erfart romantisk aksept (totalt 88 handlinger). Avslutningsvis ble

konseptuelle vurderinger av testleddene gjort om til prototyper og inkludert i det endelige spørreskjemaet for romantisk aksept og avvisning i parforhold. Resultatet endte med 41 prototyper for mål av intim og seksuell aksept i parforhold (*Tabell 1* i Vedlegg 2), og 47 prototyper for mål av intim og seksuell avvisning i parforhold (*Tabell 2* i Vedlegg 2). Det tredje steget var å evaluere psykometriske karakteristikk ved aksepterende og avvisende atferd blant individer i parforhold. Prototypene ble operasjonalisert om til spørsmål og innført i nettskjemaet. Et nytt utvalg svarte på hvor ofte de hadde opplevd de spesifikke handlingene fra partner de siste 30 dagene, på en femtrinnskala fra 0 (aldri) til 4 (flere ganger om dagen). Videre evalueringer av konseptuelle betydninger og sammenhenger ble empirisk undersøkt med statistiske analyser.

Etikk

Som viktige forutsetninger for forskningsprosjektet ble etiske vurderinger og betingelser gjennomført. Studien er vurdert og konkludert slik at opplysninger som ble samlet inn er regulert i henhold til Personopplysningsloven, 2018, § 5-15. Spørreundersøkelsen var anonym og sikret konfidensialitet til alle deltakere på forhånd. Ingen personlige opplysninger ble oppgitt og sporing var ikke mulig gjennom nettløsen eller QR-koden for spørreskjemaet. Som siste ledd i undersøkelsen ble alle deltakere bedt om å samtykke til at dataen kunne brukes i forskning som siste spørsmål før spørreundersøkelsen var ferdig. Det siste spørsmålet ble inkludert som en forsikring om frivillighet, og for å tilby deltakerne kontroll over svarene. Se Vedlegg 3 for informasjonsskriv og samtykkespørsmål for undersøkelsen.

Statistiske analyser

Gjennomgang av data (screening)

For bearbeiding av datamaterialet ble StataCorp 17. (2021) for Mac anvendt. Innledningsvis ble datamaterialet utarbeidet i Excel og SPSS for å dele spørreskjemaets totale utvalg av single og personer i parforhold, før endelig datafil ble overført til Stata. Feil og manglende verdier (missings) ble undersøkt i datasettet. For å undersøke om datamaterialet var passende for eksplorerende faktoranalyse (EFA) ble forutsetninger evaluert etter: a) utvalgsstørrelse b) normalfordeling og c) høy kollinearitet mellom testledd. Endelig utvalg var 315 deltakere og 88 testledd, som utgjorde en deltaker-til-testledd-ratio på omtrent 4:1. Ønskelig deltaker-til-testledd-ratio er mellom 5:1 og 10:1 for moderat til sterk ratio (Dimitrov, 2012, Blount & Lambie, 2018). Likevel er det ingen satt grense for EFA i litteraturen (Krongthaeo et al., 2022), og utvalget ble akseptert med bevissthet om mulig redusert generaliserbarhet. Normalfordeling ble undersøkt med standardavvik (*SD*), Skewness (grenseverdi under 2.0; Blanca et al., 2013) og Kurtosis (grenseverdi under 8.0; Cain et al., 2017) på de 88 testleddene (*Tabell 3 og Tabell 4 i Vedlegg 2*), der testledd med ekstreme verdier ble vurdert i histogram før eventuell eliminering. Høy kollinearitet mellom testledd ble undersøkt med en grense på $\geq .70$ (Dormann et al., 2013) og korrelerte testledd ble revurdert etter de var sjekket for lik konseptuell betydning.

For en endelig vurdering av utvalgets tilstrekkelighet ble Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) anvendt, og Baretts test av sfærisitet ble brukt for evaluering av interkorrelasjoner mellom variabler. Anbefalt KMO-verdi i EFA er $> .70$ (Kline, 2014; StataCorp, 2021) og Barlett's test støtter bruken av EFA ved oppnådd statistisk signifikantnivå på $p < .05$ (Pallant, 2016). Deskriptive analyser ble også utført på valideringsvariablene, Intimitet, Lidenskap, Forpliktelse, Relasjonskvalitet, Selvfølelse, Ensomhet og Nevrotisme (se *Tabell 7 i Vedlegg 2*).

Eksplorerende faktoranalyse (EFA)

For å undersøke faktorstruktur i spørreskjemaet ble Eksplorerende Faktoranalyse (EFA) gjennomført på 41 testledd for romantisk aksept, og 47 testledd for romantisk avvisning med et utvalg av personer i parforhold. Fremgangsmåten Prinsipal Komponent Faktoranalyse (PCF) og Maximum Likelihood (ML) utstrekning ble benyttet for; a) bestemme antall faktorer assosiert med sett av testledd, b) undersøke hvilke testledd som lader på spesifikke faktorer, c) undersøke korrelasjoner mellom testledd og faktorer, d) undersøke mulige korrelasjoner mellom faktorer, og f) bestemme maksimal varians som faktorene utgjør. Formålet med EFA var å bevare mest mulig informasjon (f.eks. oppnå maksimal varians) med et redusert antall faktorer og testledd (DeVellis & Thrope, 2021; Richey & Klein, 2014). For å undersøke variasjon i datasettet ble PCF med utgangspunkt i totalvariensvalgt valgt som fremgangsmåte (Mehmetoglu & Jakobsen, 2022). Listwise deletion er standard når få verdier mangler i datasettet (StataCorp, 2020), og ble derfor benyttet. PCF ble gjennomført med en stegvis og sirkulerende prosess av; 1) ekstrahering av faktorer, 2) bestemme antall faktorer, 3) rotasjon av faktorer og 4) raffinering og tolkning av faktorer. Antall faktorer ble valgt etter; a) Eigenverdier > 1.0 , b) scree-test for undersøkelse av faktorenes kurve; c) parallell analyse for estimering av faktormodellen (FA) med tilfeldig simulert data (PA), d) AIC som sammenligner faktorløsninger med lavest mulig estimator, og e) bruk av teoretiske og fornuftige begrunnelser.

For mer nøyaktig forklaringskraft og lettere tolkning av korrelasjoner mellom testledd og faktorer ble rotasjon utført med Oblique rotasjonsteknikk, og Promax løsning med standard styrke på 3 i Stata (Mehmetoglu & Jakobsen, 2022). Promax tillater en avslappet vinkling og korrelasjoner mellom faktorer (Yong & Pearce, 2013). Teknikken brukes ofte i forskning på atferd, da det er mer realistisk å forvente noe korrelasjon mellom faktorer, ettersom handlinger ofte henger sammen i situasjoner (Purnomo, 2020). Opplevd romantisk

kjærlighet er tidligere forbundet med flere faktorer (Sternberg, 1997, 2006), derfor er det realistisk å forvente noe korrelasjon mellom faktorer assosiert med opplevd romantisk aksept og avvisning i dette utvalget. Roterte faktorer ble raffinert og tolket basert på kvantitative estimater (f.eks. faktorladninger og kommunaliteter) og kvalitative vurderinger (f.eks. testleddenes konseptuelle sammenheng). Basert på studiens utvalgsstørrelse, $N > 150$, ble endelig løsning vurdert etter minimum 3 testledd i hver faktor, faktorladninger på $\geq .6$ (Kline, 2014) anbefalte kommunaliteter på $\geq .5$ (Blount & Lambie, 2018; Tabachnick & Fidell, 2013). Til slutt ble faktorenes indre konsistens (reliabilitet) undersøkt med Cronbach's Alpha (α), med minimumskrav på $.70$ (Dimitrov, 2012) og anbefalt reliabilitetskåre på $.80$ (Kline, 2014).

Validitet

Validitet vurderer hvorvidt et mål faktisk representerer det teoretiske fenomenet som undersøkes, og om forholdet mellom testledd og faktorerers konseptuelle betydninger (Mehmetoglu & Jakobsen, 2022). I samsvar med tidligere forskning (MacNamara & Collins, 2011), ble tolking og navngiving av faktorene basert på sammenheng i relaterte testledd (Tabachnick & Fidell, 2013). Deretter ble de høyeste faktorladningene vurdert som mest gjeldende for navngivningen. Pearson's korrelasjonskoeffisient (r) ble benyttet for å undersøke forholdene mellom ekstraherte faktorer og valideringsmål, og teste for konvergerende validitet. *Konvergerende validitet* undersøker sammenhenger og er synlig når mål av tilsvarende konsepter korrelerer (DeVellis & Thrope, 2021; Dimitrov, 2012). Korrelasjonsanalyse ble utført med anbefalt listwise deletion, for hensyn til manglende verdier når mer enn ett sett med variabler analyseres (Mehmethoglu & Jakobsen, 2022). Sterk korrelasjon tilsvarer r mellom 0.50 og over, moderat korrelasjon tilsvarer r mellom 0.30 og 0.49 , og svak korrelasjon tilsvarer r mellom 0.10 og 0.29 , (Pallant, 2016).

Resultater

Preliminære analyser

Dataen er av god kvalitet med 1-7% manglende verdier og normalfordeling med tendens til venstre-halefordeling i noen i testledd. Distribusjonen viser en generell trend av høye responser på testledd relatert til romantisk aksept, og lave responser på testledd relatert til romantisk avvisning. Påfølgende ble testledd med flere ekstreme verdier ($SD < .70$, Skewness > 2.0 , Kurtosis > 8.0) fjernet fra datasettet. Resultatet endte i at 16 testledd assosiert med romantisk avvisning (rp4, rp6, rp15, rp18, rp20, rp23, rp25, rp27, rp28, rp29, rp30, rp32, rp33, rp45, rp46, rp47), relatert til frustrasjon, irritasjon, stygge blikk, løftebrudd og vold, ble fjernet. I tillegg ble fire testledd assosiert med romantisk aksept (ap30, ap31, ap36 og ap38), relatert til vennlighet, smil, posting på sosiale medier og sjalusi fjernet fra datasettet. Deretter ble 31 testledd for avvisning, og 38 testledd for aksept undersøkt for kollinearitet med en grense på $> .70$ (Dormann et al., 2013). Kun tre testledd (ap7, ap13 og ap29) relatert til romantisk aksept viste høye korrelasjoner med andre testledd (ap12, ap29, ap32, a15). Etter en teoretisk revurdering av det konseptuelle innholdet i de tre korrelerte testleddene, ble ap7, ap13 og ap29 fjernet fra datasettet. Resultatet endte med 35 testledd for Romantisk aksept og 31 testledd for Romantisk avvisning i parforhold (for spørsmålene til testledd se *Tabell 1* og *Tabell 2*, for deskriptiv statistikk se *Tabell 3* og *Tabell 4*, i Vedlegg 2).

Eksplorerende Faktoranalyse (EFA)

EFA for Romantisk Aksept i Parforhold. Prinsipal komponentanalyse (PCF) med oblique promax rotasjon og ML utstrekning ble utført på 35 testledd for Romantisk Aksept i Parforhold. Faktorladninger $< .60$ og kryssladninger $> .40$ (Kline, 2014), ble fjernet. Flere PCF ble gjennomført der ett og ett testledd ble fjernet for å vurdere flere kombinasjoner av faktorer og sikre mest teoretisk og statistisk meningsfull løsning. Det resulterte i at 20 testledd

ble fjernet (15 gjenstående testledd). En endelig tre-faktormodell ble utlyst og tre faktorer forklarte til sammen 71% av variansen. Samtlige testledd viser akseptable kommunaliteter $> .5$ (Blount & Lambie, 2018; MacCallum et al., 1999), og faktorladninger $\geq .60$ (flere over $.80$), med kun en kryssladning mellom et testledd (ap20) på to faktorer. Testleddet ble beholdt på bakgrunn av akseptabel ladning på tilhørende faktor (.630) og konseptuell sammenheng med de andre testleddene i den respektive faktoren (se *Tabell 6.*). Videre testing for dataens egnethet viser en statistisk signifikant Barlett's test, $\chi^2 = 3154.23$, $d.f. = 105$, $p < .001$, som indikerer korrelert data, og høy KMO = .911, som antyder at dataen er tilstrekkelig for analysen (DeVellis & Thrope, 2021).

Den første faktoren (F1) representerer fysisk kontakt som ikke er seksuell og ble tildelt navnet Kjærlig berøring, som står for 51% av variansen i modellen. Den andre faktoren (F2) representerer følelsesbasert og tillitsfull kommunikasjon og fikk navnet Emosjonell nærhet, som står for 13% av variansen. Den siste faktoren (F3) representerer seksuell oppmerksomhet og bekreftelse og fikk navnet Seksuell kontakt, samt forklarer 7% av variansen. Eigenverdier er > 1.0 , $F1 = 6.23$, $F2 = 5.70$ og $F3 = 4.94$. Scree-plottet indikerer 3 faktorer med en utstrakt hale etter punk 3. Parallellanalysen viser større FA, $F1 = 7.62$, $F2 = 1.89$, $F3 = 1.09$, enn PA, $F1 = .43$, $F2 = .29$, $F3 = .27$, og en tre-faktormodell viser lavest AIC = 336.24, som indikerer at tre faktorer passer bedre til dataen enn en eller to faktorer. Korrelasjoner mellom faktorer er moderate og Cronbach's alpha (α) viser høy indre konsistens, $\alpha > .80$, i alle faktorene, se *Tabell 5* i Vedlegg 2.

EFA for Romantisk Avvisning i Parforhold. En PCF med oblique promax rotasjon og ML utstrekning ble utført på 31 testledd for Romantisk Avvisning i Parforhold. Med samme prosedyre som over ble faktorladninger $< .60$ og kryssladninger $> .40$ revurdert og fjernet i flere omganger. Resultatet endte med at 14 testledd ble fjernet (17 testledd gjenstår). Videre

var Barlett's test signifikant, $\chi^2 = 2544.82$, d.f. = 136, $p < .001$, og det ble funnet høy KMO = .89, som indikerer adekvate responser og god tilpasset faktorstruktur til dataen. En tre-faktormodell utlyser tre faktorer som til sammen forklarer 62% av variansen i modellen, og regnes som tilfredsstillende i samfunnsvitenskapelig forskning (Blount & Lambie, 2018; Kyriazos, 2018). Kommunalitetene er akseptable i samtlige testledd $> .50$, i tillegg til høye faktorladninger $\geq .60$ (flere over .70), med totalt fravær av kryssladninger.

Den første faktoren (F1) representerer følelsesmessig avstand og fikk navnet Emosjonell distanse som står for 40% av variansen. Neste faktor (F2) representerer lite seksuell lyst og fikk navnet Seksuelt fravær som står for 14% av variansen i modellen. Den siste faktoren (F3) representerer nedprioritering av samvær og fikk navnet Unnvikelse som står for de siste 8% av variansen. Eigenverdier er > 1.0 , F1 = 5.83, F2 = .4.83 og F3 = .3.70, og Screeplottet viser et tydelig knekk etter 3. punkt. Parrallellanalysen viser høyere FA, F1 = 6.80, F2 = 2.39 og F3 = 1.33, enn PA, F1 = .50, F2 = .45 og F3 = .35, og en tre-faktormodell viser lavest AIC = 354.06, sammenlignet med en- og to-faktormodeller, som indikerer at tre faktorer er den beste løsningen. Korrelasjoner mellom faktorer er lave til moderate og Cronbach's alpha viser akseptabel reliabilitet i alle faktorene, $\alpha > .70$ (Dimitrov, 2012), se *Tabell 6* i Vedlegg 2.

Konvergerende Validitet

Testleddene ble først sammenslått til sumskårer i hver sine tilhørende faktorer før videre analyse. Korrelasjonsanalyse (r) med Listwise deletion ble brukt for å undersøke konvergerende validitet mellom de seks dimensjonene (Kjærlig berøring, Emosjonell nærhet, Seksuell kontakt, Emosjonell distanse, Seksuelt fravær og Unnvikelse) for romantisk aksept og avvisning i parforhold og valideringsvariablene Lidenskap, Intimitet, Forpliktelse,

Relasjonskvalitet, Ensomhet, Selvfølelse og Nevrotisisme, på et utvalg av kvinner og menn i parforhold. *Tabell 7* viser korrelasjoner mellom alle variabler i Vedlegg 2.

Av de mest relevante resultatene for denne studien er de sterkeste korrelasjonene funnet mellom Ensomhet og underdimensjonene Emosjonell nærhet, $r = -.62, p < .001$, og Emosjonell distanse, $r = .62, p < .001$. Det er statistisk signifikant sterke sammenhenger, der Emosjonell nærhet konvergerer i negativ retning og Emosjonell distanse konvergerer i positiv retning. Deretter er det en sterk korrelasjon mellom Intimitet og Emosjonell nærhet, $r = .61, p < .001$, som også er signifikant og konvergerer i positiv retning. Videre viser Ensomhet signifikant høyere korrelasjon mellom Kjærlig berøring, $r = -.59, p < .001$, enn Seksuell kontakt, $r = -.45, p < .001$, Seksuelt fravær, $r = .33, p < .05$, og Unnvikelse, $r = .33, p < .05$. Kjærlig berøring konvergerer moderat negativt og Seksuell kontakt konvergerer sterkt negativt, hvorav både Seksuelt fravær og Unnvikelse viser positiv konvergerende validitet. Påfølgende viser Intimitet signifikant høyere korrelasjon mellom Emosjonell distanse, $r = -.56, p < .001$, enn Kjærlig berøring, $r = .52, p < .001$, Unnvikelse, $r = -.30, p < .001$, og Seksuelt fravær, $r = -.20, p < .05$. Intimitet konvergerer sterkt negativt med Emosjonell distanse, sterkt positivt med Kjærlig berøring, moderat negativt med Unnvikelse og svakt negativt med Seksuelt fravær. Relasjonskvalitet viser følgelig en sterk negativ signifikant sammenheng mellom Emosjonell distanse, $r = -.51, p < .001$, fulgt av positive og moderate sammenhenger mellom Emosjonell nærhet, $r = .49, p < .001$, Kjærlig berøring, $r = .47, p < .001$, og Seksuell kontakt, $r = .39, p < .001$, samt svake negative sammenhenger mellom Seksuelt fravær, $r = -.21, p < .05$, og Unnvikelse, $r = -.19, p < .05$.

Lidenskap viser signifikant moderate korrelasjoner mellom Emosjonell distanse, $r = -.47, p < .001$, Kjærlig berøring, $r = .45, p < .001$, Emosjonell nærhet, $r = .43, p < .001$, og Seksuell kontakt, $r = .43, p < .001$. Emosjonell distanse konvergerer i negativ retning, mens Kjærlig berøring, Emosjonell nærhet og Seksuell kontakt viser positiv konvergerende

validitet. Deretter er forpliktelse moderat korrelert med Kjærlig berøring, $r = .36, p < .00$, Emosjonell distanse, $r = -.36, p < .001$, og Emosjonell nærhet, $r = .34, p < .001$, etterfulgt av svake korrelasjoner mellom Seksuell kontakt, $r = .28, p < .00$, Unnvikelse, $r = .21, p < .05$, og Seksuelt fravær, $r = -.20, p < .05$. Kjærlig berøring, Emosjonell nærhet og Seksuell kontakt konvergerer i positiv retning, hvorav Emosjonell distanse, Unnvikelse og Seksuelt fravær konvergerer i negativ retning.

Nevrotisisme viser sterkere korrelasjon mellom Emosjonell distanse, $r = .19, p < .05$, Emosjonell nærhet, $r = -.15, p < .05$, og Kjærlig berøring, $r = -.11, p < .05$, enn med Unnvikelse, $r = .10, p = .085$, Seksuell kontakt, $r = -.09, p = .121$, og Seksuelt fravær, $r = .01, p = .919$. Det er en signifikant svak positiv sammenheng mellom Emosjonell distanse, og signifikant svake negative sammenhenger mellom Emosjonell nærhet og Kjærlig berøring. Imidlertid er resultatene for Unnvikelse, Seksuell kontakt og Seksuelt fravær ikke-signifikante og viser dermed ikke konvergerende validitet. Til slutt konvergerer Selvaktelse signifikant svakt positivt med Kjærlig berøring, $r = .13, p < .05$, fulgt av ikke-signifikante korrelasjoner mellom Emosjonell distanse, $r = -.10, p = .076$, Seksuelt fravær, $r = .07, p = .198$, Kjærlig berøring, $r = .06, p = .210$, Seksuell kontakt, $r = .03, p = .561$, og Unnvikelse, $r = -.00, p = .990$. Se resten av korrelasjonene i *Tabell 7* i Vedlegg 2.

Diskusjon

Mange har tidligere vist at romantisk aksept og avvisning forbindes med emosjonelle (Downey & Feldman, 1996; Hsu et al., 2020; Leary, 2015) og seksuelle (Kim et al., 2019, 2020; Sorokowski et al., 2021, 2023) aspekter. Imidlertid er det avdekket hull i litteraturen, der mange som forsker på romantisk avvisning og aksept enten undersøke måter å seksuelt avvise på (Kim et al., 2018, 2020), ulike responser på seksuell avvisning (Dobsen & Impett, 2022; Kim, et al., 2019), eller avvisningssensitivitet (Downey & Feldman, 1996; Rajchert et al., 2022; Worley & Samp, 2018). I denne studien ble Act nomination (Buss & Craik, 1983) anvendt for å generere psykososiale handlinger relatert til romantisk aksept og avvisning i parforhold. Resultatet endte med 41 handlinger for romantisk aksept, og 47 handlinger for romantisk avvisning. Følgelig ble handlingene operasjonalisert om til testledd og anvendt i et spørreskjema for innsamling av data til kvantitative undersøkelser. Faktorstrukturer av dataen ble undersøkt på et utvalg av personer i parforhold. Eksplorerende faktoranalyse resulterte i to tre-faktormodeller som representerer en skala av 15 testledd (med faktorene Kjærlig berøring, Emosjonell nærhet og Seksuell kontakt) for Romantisk aksept, og en skala av 17 testledd (med faktorene Emosjonell distanse, Seksuelt fravær og Unnvikelse) for Romantisk avvisning i parforhold.

Alle faktorladninger og kommunaliteter i testledd viser akseptable nivåer, og reliabilitetsskårer viser generell høy indre konsistens ($\alpha < .70$), noe som indikerer at skalaene er stabile for videre forskning. Konvergerende validitet ble også funnet i underdimensjonene til Romantisk aksept og avvisning, blant annet med støtte i tre kjærlighetsdimensjoner (Sternberg, 1986), ensomhet (DiTommaso et al., 2004) og relasjonskvalitet (Fletcher et al., 2000).

Atferd assosiert med Romantisk Aksept og Avvisning i Parforhold

Utviklingen av Spørreskjema for romantisk aksept og avvisning i parforhold startet med en kvalitativ prosedyre for etablering av prototypiske handlinger. Resultatene viser til spesielle karakteristika som relaterer til teoretiske perspektiver på romantisk atferd i parforhold (Fletcher et al., 2000; Sternberg, 1986, 1997). Aksepterende atferd var blant annet assosiert med at partner viser forståelse og interesse for ens følelser, tar initiativ til sex, og setter av tid. Følgelig var avvisende atferd blant annet assosiert med at partner er mye på mobilen, unngår å være hjemme eller ikke er interessert i sex. Sternberg (2006) påpeker at intimitet, lidenskap og forpliktelse er komponenter som kan gjenkjennes i andre kjærlighetsteorier, og ofte korresponderer med personers implisitte ideer om kjærlighet. I denne studien samsvarer funnene med Sternberg (1986) sitt forslag, der spesielt emosjonelle og intime komponenter utpeker seg.

Den beste faktorstrukturen for romantisk aksept i dette utvalget har klare paralleller til Sternberg (1986) sitt forslag og skala, i tillegg til andre mål på romantisk aksepterende atferd (Ducat & Zimmer-Gembeck, 2010; Fletcher et al., 2000). Emosjonell nærhet innebærer testledd (f.eks. Ap3, Ap1 og Ap13) med likhetstrekk til intimitetsskalaen (Sumter et al., 2013), der blant annet «deling av personlige tanker med partner» blir vurdert (se Appendix 2 for utfyllende spørsmål). Seksuell kontakt (f.eks. Ap21, Ap23 og Ap33) ligner også på lidenskapsskalaen, som blant annet måler tiltrekning til partner (Sumter et al., 2013). På den annen side kan Kjærlig berøring (Ap29) likne «autonomy support»-skalaen i PBSC som for eksempel vurderer «partneren min klemmer meg ofte» (Ducat & Zimmer-Gembeck, 2010), framfor forpliktelsesskalaen til Sternberg (1997). Til tross for en signifikant positiv korrelasjon er det tydelige konseptuelle skiller mellom skalaene for Kjærlig berøring og Forpliktelse. I både original (Sternberg, 1997) og nedkortet versjon (Sumter et al., 2013) av forpliktelsesskalaen, er holdninger blant annet målt etter fremtidige tanker om relasjonen og

partner (f.eks. jeg kan ikke tenke meg en annen partner). Det kan tolkes som at individer vurderer et kjærlighetsbånd mellom seg og partner som ender i forpliktelse på lang sikt (Sternberg, 1997, 1995; Sorokowski et al., 2021; Yoo et al., 2014). Kjærlig berøring vurderer imidlertid fysisk kontakt som ikke er seksuell, men som er øm (f.eks. tok hånden din) og fortrolig (f.eks. ga fysisk kontakt tilbake). Begge dimensjonene vurderer likevel romantisk aksept, men på forskjellige måter.

Underdimensjonene Emosjonell distanse, Seksuelt fravær og Unnvikelse konvergerer som forventet i negativ retning med Intimitet, Lidenskap og Forpliktelse (Sternberg, 1997). Handlingene er assosiert med det motsatte av kjærlighetsrelatert atferd (Kim et al., 2020). Emosjonell distanse (f.eks. Rp21, Rp31, rp19) viker for eksempel i motsatt retning enn Intimitet, som blant annet vurderer hvor ofte en åpner seg, eller deler tanker og følelser med partner (Sumter et al., 2013). På samme måte representerer Seksuelt fravær (f.eks. Rp17, rp2, rp24) manglende tiltrekning og seksuell opphisselse hos partner, som viker fra lidenskapelige tendenser i lidenskapsskalaen (Overbeek et al., 2007; Sumter et al., 2013). Seksuelt fravær har imidlertid likhetstrekk med andre mål som undersøker seksuell avvisning, der blant annet SRS innebærer spørsmål relatert til direkte uttrykk for at en ikke ønsker sex (Kim et al., 2018, 2020) (f.eks. Rp2). På den måten kan Emosjonell distanse og Seksuelt fravær representere motsetninger av hva som assosieres med romantisk aksept (f.eks. negative korrelasjoner med Kjærlig berøring, Emosjonell nærhet og Seksuell kontakt, se *Tabell 7*) og opplevd kjærlighet (Sternberg, 1997). Den siste dimensjonen Unnvikelse representerer mange av de samme egenskapene som forpliktelse, men i negativ forstand (f.eks. Rp26, Rp5, Rp14). Unnvikelse vurderer blant annet hvor ofte individer blir unngått eller nedprioritert av partner, som kan sammenlignes med motsatte av forpliktende atferd (Sternberg, 1986; Sumpter et al., 2014). Det kan være at partner av ulike grunner ikke ser for seg at forholdet kommer til å vare, og distanserer seg fra relasjonen i et forsøk på å unngå en ukomfortabel situasjon (Leary, 2015).

Emosjonelle komponenter

Et av studiens viktigste funn er emosjonelle egenskaper som kommer tydelig frem i faktorstrukturene (f.eks. høye faktorladninger og kommunaliteter, samt mange testledd i faktorene) for både romantisk aksept og avvisning, og i de konvergerende validitetsresultatene. Faktorstrukturene viser verken enten eller, og definitivt ikke kun seksuell atferd som er assosiert med romantisk aksept og avvisning i parforhold. Følgelig støtter resultatene forslaget om at romantisk aksept og avvisning forbindes med flere komponenter, som i tråd med teori (Sternberg, 1986) assosieres med emosjonell og seksuell atferd. I tillegg samsvarer funnene med annen forskning på kjærlighet og dynamiske prosesser i parforhold (Overall et al., 2010; Schoebi & Randall, 2015; van Lange & Balliet, 2015).

Enda en observasjon er at Emosjonell nærhet er den eneste dimensjonen som viser konvergerende validitet i ulike retninger i alle valideringsmålene, og kan forbindes med økte nivåer av kjærlighetsbaserte egenskaper (Fletcher et al., 2000; Sternberg, 1986), redusert ensomhet (DiTommaso et al., 2004), økt selvaktelse (Rajlic et al., 2019) og reduserte nivåer av nevrotisisme (Soto & John, 2017). Innunder romantisk aksept kan også Kjærlig berøring sammenlignes med emosjonell intimitet, som ikke nødvendigvis vekker seksuell lyst, men heller fremmer trygghet og tillit gjennom fysisk nærkontakt (Baumeister & Bratslavsky, 1999; Baumeister & Leary, 1995). I tillegg er de to dimensjonene også negativt korrelert med Ensomhet, hvorav Emosjonell distanse derimot viser en positiv korrelasjon. På den måten kan opplevd emosjonell nærhet og kjærlig berøring, i tillegg til opplevd fravær av emosjonell distanse, redusere nivåer av emosjonell ensomhet i parforholdet. Forskning på fravær av opplevd kjærlighet (Fisher et al., 2010; Leary, 2012, 2015; Sternberg, 2006), tyder på at emosjonell og følelsesbasert kommunikasjon i parforhold kan være forebyggende for emosjonell ensomhet (Green et al., 2001), og bidra til en mer dynamisk og emosjonelt tilfredsstillende relasjon (Schoebi & Randall, 2015). På den måten representerer Emosjonell

nærhet, Kjærlig berøring og Emosjonell distanse tre emosjonelle dimensjoner, som kan anses å innebære viktige egenskaper ved opplevd romantisk aksept og avvisning i dette utvalget.

Manglende validitet i Selvaktelse og Nevrotisisme

Til tross for mange validerende funn i studien var det likevel noen forventede sammenhenger som ikke ble funnet. Som nevnt var Emosjonell nærhet den eneste dimensjonen som konvergente med Selvaktelse. Tidligere funn viser at høyere skåre på selvaktelse har en positiv sammenheng med individers velvære og tilfredshet i parforhold (Erol & Orth, 2017). På motsatt side er det observert at lav selvaktelse er assosiert med mer opplevd avvisning (Bellavia & Murray, 2003), og lavere tendenser til opplevd kjærlighet (Murray et al., 1996, 2000). Derfor var det ventet at flere av dimensjonene med tilhørende testledd som for eksempel Emosjonell distanse (Rp19, Rp34 og Rp36) og Unnvikelse (Rp5 og Rp26) skulle vise sammenheng med selvaktelse, i den grad selvfølelsen kan reduseres ved opplevd avvisning fra partner (Murray et al., 1996, 2000; Rajlic et al., 2019). Til tross for færre funn enn forventet er det grunnlag til at flere aspekter ved romantisk aksept og avvisning bør undersøkes samtidig i parforhold, der for eksempel emosjonell nærhet med partner viser å være positivt forbundet med egen selvverd i dette utvalget.

For nevroisisme var spesielt avvisningsdimensjonene ventet å konvergere i større grad. På bakgrunn av at nevroisisme er assosiert med mer bekymring og usikkerhet (Demir, 2008; Goldberg, 1993), som er vist å ha en negativ sammenheng med romantisk avvisning (Downey & Feldman, 1998; Richter & Schoebi, 2021), var variabelen for eksempel forventet å konvergere med unnvikende atferd (Rp5 og Rp14). Nevrotisisme viser derimot å relatere til dimensjonen emosjonell distanse, som innebærer elementer av manglende samtaler og uinteressert atferd (Rp3 og Rp34). En mulig forklaring er at emosjonell distanse kan vekke flere bekymringer enn fysisk avstand (som unnvikelsesdimensjonen representerer) hos

individer som skårer høyt på nevrotisisme (Leary, 2015). Dermed kan Emosjonell distanse «stjele» noe av forklaringskraften til Unnvikelse, slik at kun den ene sammenhengen vises i studien. Samtidig kan de få sammenhengene for både Nevrotisisme og Selvaktelse være tilfeldigheter ved denne studiens utvalg (Kyriazos, 2018; Langdridge, 2006), og bør derfor inkluderes i senere replikasjoner for å se etter flere validerende funn.

Styrker og begrensninger

I denne forskningsstudien er det flere begrensninger som må nevnes. Utvalget bestod først og fremst av flere kvinner (69%) enn menn (30%), som reduserer generaliserbarheten. En annen begrensning var utvalgsstørrelsen som ikke var optimal i forhold til forutsetninger om deltaker-til-testledd-respons ratio (Dimitrov, 2012, Blount & Lambie, 2018). Til tross for de nevnte begrensningene, er derimot en styrke ved utvalget at observerte trender ikke var tilfeldig, men ble sikret ved å nå tilsvarende gruppe (unge voksne/studenter) som deltakerne fra den første fasen i Act nomination (Buss & Craik, 1983). En annen styrke var de statistiske testene som viste adekvat datamateriale og passet for gjennomføring av EFA (Kline, 2014). Imidlertid var en tredje begrensning relatert til spørsmålene i spørreskjemaet som var operasjonalisert slik at deltakere måtte tenke tilbake i tid. Det kan ha påført kognitiv belastning (cognitive load) (Langdridge, 2006) når respondenter skulle fylle ut skjemaet, som kan ha ledet til at mange ikke fullførte, eller ga falske responser (Blount & Lambie, 2018). En styrke ved spørreskjemaet var derimot at testleddene for både romantisk aksept og avvisning var randomisert, slik at responsen ikke skulle ledes av typisk like handlinger (f.eks. dere hadde sex, hen sa ja til sex) (Langdridge, 2006).

Videre i de statistiske analysene ble manglende verdier slettet med Listwise deletion, framfor erstattet med Pairwise deletion, som kan ha påvirket resultatet (f.eks. med økte *SD* i testledd) (Mehmetoglu & Jakobsen, 2022). Prosentandelen av manglende verdier viste seg å

være lav (1-7%), og ble derfor vurdert som tilfeldige framfor systematiske mangler, som var bedre å slette til fordel for mer representative resultater (Mehmetoglu & Jakobsen, 2022). Følgelig kan valget om å beholde tre testledd i en faktor (unnvikelse) basert på annen samfunnsvitenskapelig forskning (Blount & Lambie, 2018), ha påvirket den endelige statistikken og resultatet til spørreskjemaet (f.eks. eigenverdien til faktorene og totalvarians). En styrke var imidlertid at alle faktorladninger var over anbefalt grense på .60 (Mehmetoglu & Jakobsen, 2022) og kommunaliteter på .50 eller mer (Tabachnick & Fidell, 2013). Studien har fulgt forskningslitteratur på utvikling av spørreskjema ved bruk av EFA (MacNamarna & Collins, 2011), for å sikre best mulig faktorstruktur (f.eks. konsistente korrelasjoner mellom testledd og faktorer) og pålitelighet ($\alpha > .70$) (Dimitrov, 2012), som kan være nyttig i videre undersøkelser av Spørreskjema for romantisk aksept og avvisning i parforhold.

Implikasjoner og videre forskning

Spørreskjemaet som er utviklet i denne studien er et instrument som kan brukes for kartlegging av atferd assosiert med romantisk aksept (lave avvik mellom opplevd kjærlighet og partners atferd) og avvisning fra partner (større avvik mellom opplevd kjærlighet og partners atferd). I tillegg inkluderer skalaene både emosjonelle og seksuelle aspekter, som støtter opp om teoretiske perspektiver på kjærlighet (Sternberg, 1986). Resultatene identifiserte en tre-faktormodell for Romantisk aksept som tillater individer å vurdere deres egne erfaringer med a) kjærlig berøring og nærkontakt, b) emosjonell nærhet og kommunikasjon og c) seksuell kontakt og bekreftelse av partner. I tillegg til en tre-faktormodell for Romantisk avvisning der individer kan vurdere egne erfaringer med d) emosjonell distanse og fravær av kommunikasjon, e) seksuelt fravær og manglende seksuell lyst, samt f) unnvikelse og fysisk avstand fra partner. Basert på metodene som er brukt i forskningsprosessen ble det funnet statistisk støtte i faktorstrukturer (DeVellis & Thrope,

2021; Kline, 2014), og støtte gjennom konvergerende validitet for faktordimensjonene og testleddene som utgjør skalaene (DiTommaso et al., 2004; Fletcher et al., 2000; Sternberg, 1986). Et solid 32-testledds spørreskjema for vurdering av romantisk aksept og avvisning i parforhold ble dermed utviklet. Funnene bidrar til litteratur på avvisningsfenomenet, og kan tilby et bredere perspektiv på individers opplevelser av kjærlighetsbasert atferd og kommunikasjon med partner (Nes et al., 2018; Rubin & Campbell, 2012 et al., 2015).

Likevel har studien kun gjennomført det første steget i utviklingen av spørreskjema, og noen implikasjoner bør vurderes i videre forskning. Blant annet er EFA kun gjennomført på et utvalg for identifisering av faktorstruktur, samt se hvordan testleddene samlet seg i ulike kategorier. Faktorene er dermed ikke bekreftet på flere utvalg og bør sammenlignes med flere EFA på nye utvalg, slik at replikasjoner kan finne samme struktur. I ny gjennomføring av EFA kan forskere vurdere andre forutsetninger som for eksempel større utvalg fra en annen populasjon (f.eks. eldre personer som har vært lengre i den romantiske relasjonen, eller engelsktalende ved å oversette spørreskjemaet), eller undersøke linearitet (f.eks. screeplot) og multikollinearitet (f.eks. Variance Inflation Factor [VIF]) i testledd. I tillegg bør konfirmerende faktoranalyse (CFA) gjennomføres på et nytt og større utvalg, slik at dimensjonene kan bekreftes og støttes gjennom statistiske resultater (Mehmetoglu & Jakobsen, 2022). Nærmere undersøkelser av selvaktelse og nevrotisisme bør også vurderes for en bedre forståelse av mulige sammenhenger med opplevd aksept og avvisning i parforhold.

Forslag til videre forskning kan være: a) å gjennomføre flere EFA og CFA, b) validere de seks dimensjonene med flere valideringsmål (f.eks., divergerende validitet), og c) utføre en langsgående studie for å undersøke om skalaene er sensitive for deltakeres individuelle endringer over tid. Et fremtidig resultat av Spørreskjema for romantisk aksept og avvisning i parforhold, kan på den måten generaliseres og etableres for videre bruk, som for eksempel i klinisk arbeid, som parterapi eller familierapi.

Konklusjon

Formålet med studien var å undersøke hvilke komponenter som er assosiert med romantisk aksept og avvisning i parforhold, og bygger på relevant kjærlighetsteori (Sternberg, 1986). De psykometriske egenskapene ved dataen til Spørreskjema for romantisk aksept og avvisning i parforhold ble vurdert. Resultatet identifiserte en tre-faktorstruktur for Romantisk aksept – kjærlig berøring, emosjonell nærhet og seksuell kontakt – som gjorde rede for 71% av variansen i modellen. I tillegg ble det funnet en tre-faktorstruktur for Romantisk avvisning – emosjonell distanse, seksuelt fravær og unnvikelse – som redegjorde for 62% av variansen. De seks dimensjonene av summerte testskårer viste også konvergerende validitet med andre etablerte mål, som støtter funnene i dette utvalget. På den måten presenterer studien et nytt instrument som vurderer både emosjonelle og seksuelle egenskaper ved romantisk aksept og avvisning i parforhold. Forskningen bidrar til litteraturen ved å sette lys på- og presentere en ny måte å undersøke individers erfaringer med aksepterende og avvisende atferd på. Samtidig vurderer den flere aspekter knyttet til romantisk partneratferd, der spesielt emosjonelle egenskaper utpeker seg.

For bredere perspektiv på individers opplevelser av kjærlighetsbasert atferd, dynamiske prosesser i parforhold og kommunikasjon med partner, bør flere undersøkelser av ulike egenskaper knyttet til aksept og avvisning vurderes. Studien er relevant for relatert forskning innen avvisningsfenomenet og annen forskning på dynamiske prosesser i romantiske relasjoner. Replikasjoner og videre testing av spørreskjemaet er nødvendig for at et endelig resultat kan benyttes i videre forskning og for kliniske formål. Avslutningsvis kan spørreskjemaet bidra til kartlegging av opplevd romantisk aksept og avvisning, som kan fremme relasjonell tilfredshet og individuell velvære for personer i romantiske parforhold.

Referanseliste

- American Psychological Association. (2020). *Publication manual of the American Psychological Association* (7th ed.). <https://doi.org/10.1037/0000165-000>
- Baumeister, R. F., & Bratslavsky, E. (1999). Passion, intimacy, and time: Passionate love as a function of change in intimacy. *Personality and Social Psychology Review*, 3, 49–67. https://doi:10.1207/s15327957pspr0301_3
- Baumeister, R. F., & Leary, M. R. (1995). The need to belong: Desire for interpersonal attachments as a fundamental human motivation. *Psychological Bulletin*, 117(3), 497–529. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.117.3.497>
- Baumeister, R. F., & Dhavale, D. A. W. N. (2001). *Two sides of romantic rejection*. *Interpersonal rejection*, 55-71.
- Blanca, M. J., Arnau, J., López-Montiel, D., Bono, R., & Bendayan, R. (2013). Skewness and kurtosis in real data samples. *Methodology*.
- Blount, A. J., & Lambie, G. W. (2018). Development and factor structure of the helping professional wellness discrepancy scale. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 51(2), 92-110.
- Brislin, R. W. (1970). Back-translation for cross-cultural research. *Journal of cross-cultural psychology*, 1(3), 185-216.
- Buss, D. M., & Craik, K. H. (1980). The frequency concept of disposition: dominance and prototypically dominant acts 1. *Journal of Personality*, 48(3), 379-392.
- Buss, D. M., & Craik, K. H. (1983). The act frequency approach to personality. *Psychological review*, 90(2), 105.
- Buss, D. M. (2016). *The evolution of desire: Strategies of human mating*. Hachette UK.

- Cain, M. K., Zhang, Z., & Yuan, K. H. (2017). Univariate and multivariate skewness and kurtosis for measuring nonnormality: Prevalence, influence and estimation. *Behavior research methods, 49*, 1716-1735.
- Carswell, K. L., & Impett, E. A. (2021). What fuels passion? An integrative review of competing theories of romantic passion. *Social and Personality Psychology Compass, 15*(8), e12629.
- Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2017). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Sage publications.
- Cultice, R. A., Sanchez, D. T., & Albuja, A. F. (2022). Sexual growth mindsets and rejection sensitivity in sexual satisfaction. *Journal of Social and Personal Relationships, 39*(4), 1131-1153.
- Demir, M. (2008). Sweetheart, you really make me happy: Romantic relationship quality and personality as predictors of happiness among emerging adults. *Journal of Happiness Studies, 9*, 257-277.
- DeVellis, R. F., & Thorpe, C. T. (2021). *Scale development: Theory and applications*. Sage publications.
- Dimitrov, D. M. (2012). *Statistical methods for validation of assessment scale data in counseling and related fields*. Alexandria, VA: American Counseling Association.
- DiTommaso, E., Brannen, C., & Best, L. A. (2004). Measurement and Validity Characteristics of the Short Version of the Social and Emotional Loneliness Scale for Adults. *Educational and Psychological Measurement, 64*(1), 99–119.
<https://doi.org/10.1177/0013164403258450>
- Dobson, K., Kim, J., & Impett, E. A. (2022). Perceptual Accuracy for Sexual Rejection in Romantic Relationships. *Archives of Sexual Behavior, 51*(1), 491-503.

- Dobson, K., Zhu, J., Balzarini, R. N., & Campbell, L. (2020). Responses to sexual advances and satisfaction in romantic relationships: Is yes good and no bad? *Social Psychological and Personality Science*, *11*(6), 801-811.
- Dormann, C. F., Elith, J., Bacher, S., Buchmann, C., Carl, G., Carré, G., ... & Lautenbach, S. (2013). Collinearity: a review of methods to deal with it and a simulation study evaluating their performance. *Ecography*, *36*(1), 27-46.
- Downey, G., & Feldman, S. I. (1996). Implications of rejection sensitivity for intimate relationships. *Journal of personality and social psychology*, *70*(6), 1327.
- Ducat, W. H., & Zimmer-Gembeck, M. J. (2010). Romantic partner behaviours as social context: Measuring six dimensions of relationships. *Journal of relationships research*, *1*(1), 1-16.
- Fisher, H. E. (2006). Broken Hearts: The Nature and Risks of Romantic Rejection. In A. C. Crouter & A. Booth (Eds.), *Romance and sex in adolescence and emerging adulthood: Risks and opportunities* (pp. 3–28). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Fisher, H. E., Brown, L. L., Aron, A., Strong, G., & Mashek, D. (2010). Reward, addiction, and emotion regulation systems associated with rejection in love. *Journal of neurophysiology*, *104*(1), 51-60.
- Flora, J., & Segrin, C. (2000). Relationship development in dating couples: Implications for relational satisfaction and loneliness. *Journal of Social and Personal Relationships*, *17*(6), 811-825.
- Erol, R. Y., & Orth, U. (2017). Self-esteem and the quality of romantic relationships. *European Psychologist*.
- Goldberg, L. R. (1993). The structure of phenotypic personality traits. *American psychologist*, *48*(1), 26.

- Gottman, J. M., Coan, J., Carrere, S., & Swanson, C. (1998). Predicting marital happiness and stability from newlywed interactions. *Journal of Marriage and the Family*, 5-22.
- Green, L. R., Richardson, D. S., Lago, T., & Schatten-Jones, E. C. (2001). Network correlates of social and emotional loneliness in young and older adults. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 27(3), 281-288.
- Grøntvedt, T. V., Kennair, L. E. O., & Bendixen, M. (2020). How intercourse frequency is affected by relationship length, relationship quality, and sexual strategies using couple data. *Evolutionary Behavioral Sciences*, 14(2), 147.
- Grøntvedt, T. V., Kennair, L. E. O., & Bendixen, M. (2020). Breakup likelihood following hypothetical sexual or emotional infidelity: perceived threat, blame, and forgiveness. *Journal of Relationships Research*, 11, e7.
- Heshmati, S., Oravecz, Z., Pressman, S., Batchelder, W. H., Muth, C., & Vandekerckhove, J. (2019). What does it mean to feel loved: Cultural consensus and individual differences in felt love. *Journal of Social and Personal Relationships*, 36(1), 214-243.
- Howell, J. M., Shea, C. M., & Higgins, C. A. (2005). Champions of product innovations: defining, developing, and validating a measure of champion behavior. *Journal of business venturing*, 20(5), 641-661.
- Hsu, D. T., Sankar, A., Malik, M. A., Langenecker, S. A., Mickey, B. J., & Love, T. M. (2020). Common neural responses to romantic rejection and acceptance in healthy adults. *Social neuroscience*, 15(5), 571-583.
- Karyotaki, E., Cuijpers, P., Albor, Y., Alonso, J., Auerbach, RP., Bantjes, J., Bruffaerts, R., Ebert, DD., Hasking, P., Kiekens, G., Lee, S., McLafferty, M., Mak, A., Mortier, P., Sampson, NA., Stein, DJ., Vilagut, G., and Kessler, RC. (2020). Sources of Stress and Their Associations with Mental Disorders Among College Students: Results of the

- World Health Organization World Mental Health Surveys International College Student Initiative. *Front. Psychol.* 11:1759. doi: 10.3389/fpsyg.2020.01759
- Kim, J., Muise, A., & Impett, E. A. (2018). The relationship implications of rejecting a partner for sex kindly versus having sex reluctantly. *Journal of Social and Personal Relationships*, 35(4), 485-508.
- Kim, J. J., Horne, R. M., Muise, A., & Impett, E. A. (2019). Development and validation of the responses to sexual rejection scale. *Personality and Individual Differences*, 144, 88-93.
- Kim, J. J., Muise, A., Sakaluk, J. K., Rosen, N. O., & Impett, E. A. (2020). When tonight is not the night: Sexual rejection behaviors and satisfaction in romantic relationships. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 46(10), 1476-1490.
- Kline, P. (2014). *An easy guide to factor analysis*. Routledge.
- Krongthaeo, S., Partiprajak, S., & Piaseu, N. (2022). Psychometric properties of the Disaster Preparedness Evaluation Tool (DPET) Thai version among Thai registered nurses. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 76, 102987.
- Kyriazos, T. A. (2018). Applied psychometrics: sample size and sample power considerations in factor analysis (EFA, CFA) and SEM in general. *Psychology*, 9(08), 2207.
- Langdridge, D. (2006). *Psykologisk forskningsmetode: En innføring i kvalitative og kvantitative tilnærminger*. Bergen: Vigmostad og Bjørke AS Fagbokforlaget.
- Leary, M. R. (2010). Affiliation, acceptance, and belonging: The pursuit of interpersonal connection. In S. T. Fiske, D. T. Gilbert, & G. Lindzey (Eds.), *Handbook of social psychology* (pp. 864–897). John Wiley & Sons, Inc.. <https://doi.org/10.1002/9780470561119.socpsy002024>
- Leary, M. R. (2012). Sociometer theory. *Theories of social psychology*, 141-159.
- Leary, M. R. (2015) *Emotional responses to interpersonal rejection*. *Dialogues in Clinical Neuroscience*, 17:4, 435-441, DOI: 10.31887/DCNS.2015.17.4/mleary

- Lemieux, R., & Hale, J. L. (1999). Intimacy, passion, and commitment in young romantic relationships: Successfully measuring the triangular theory of love. *Psychological reports, 85*(2), 497-503.
- MacCallum, R. C., Widaman, K. F., Zhang, S., & Hong, S. (1999). Sample size in factor analysis. *Psychological methods, 4*(1), 84.
- MacNamara, Á., & Collins, D. (2011). Development and initial validation of the psychological characteristics of developing excellence questionnaire. *Journal of sports sciences, 29*(12), 1273-1286.
- Mehmetoglu, M., & Jakobsen, T. G. (2022). *Applied statistics using Stata: a guide for the social sciences*. Sage.
- Meltzoff, J. & Cooper, H. (2018). *Critical thinking about research: psychology and related fields* (2. Utg.). American psychological association.
- Monteiro, R. P., Coelho, G. L. D. H., Hanel, P. H., de Medeiros, E. D., & da Silva, P. D. G. (2022). The efficient assessment of self-esteem: proposing the brief rosenberg self-esteem scale. *Applied Research in Quality of Life, 17*(2), 931-947.
- Murray, S. L., Rose, P., Bellavia, G. M., Holmes, J. G., & Kusche, A. G. (2002). When rejection stings: how self-esteem constrains relationship-enhancement processes. *Journal of personality and social psychology, 83*(3), 556.
- Murray, S. L., Holmes, J. G., & Griffin, D. W. (2000). Self-esteem and the quest for felt security: how perceived regard regulates attachment processes. *Journal of personality and social psychology, 78*(3), 478.
- Murray, S. L., Holmes, J. G., & Griffin, D. W. (1996). The self-fulfilling nature of positive illusions in romantic relationships: love is not blind, but prescient. *Journal of personality and social psychology, 71*(6), 1155.

- Nes, R. B., Hansen, T. & Barstad, A. (2018). *Livskvalitet – Anbefalinger for et bedre målesystem*. (Rapport IS-2727). Helsedirektoratet.
<https://www.fhi.no/publ/2018/livskvalitet.-anbefalinger-for-et-bedre-malesystem/>
- Nofle, E. E., & Shaver, P. R. (2006). Attachment dimensions and the big five personality traits: Associations and comparative ability to predict relationship quality. *Journal of research in personality*, 40(2), 179-208.
- Nunnally, J. C., & Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric theory* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Oravec, Z., Dirsmith, J., Heshmati, S., Vandekerckhove, J., & Brick, T. R. (2020). Psychological well-being and personality traits are associated with experiencing love in everyday life. *Personality and Individual Differences*, 153, 109620.
- Overall, N. C., Fletcher, G. J., & Simpson, J. A. (2010). Helping each other grow: Romantic partner support, self-improvement, and relationship quality. *Personality and social psychology bulletin*, 36(11), 1496-1513.
- Overbeek, G., Ha, T., Scholte, R., de Kemp, R., & Engels, R. C. (2007). Brief report: Intimacy, passion, and commitment in romantic relationships—Validation of a ‘triangular love scale’ for adolescents☆. *Journal of adolescence*, 30(3), 523-528.
- Pallant, J. (2016). *SPSS Survival Manual. A step-by-step guide to data analysis using IBM SPSS*. (6. utg.). New York: McGraw Hill Education.
- Personvernopplysningsloven. (2018). *Lov om behandling av personvernopplysninger* (LOV- 2018-06-15-38). Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-15-38>
- Purnomo, B. R. (2020). Artistic orientation in creative industries: conceptualization and scale development. *Journal of Small Business & Entrepreneurship*, 1-43.

- Qualter, P., Vanhalst, J., Harris, R., Van Roekel, E., Lodder, G., Bangee, M., ... & Verhagen, M. (2015). Loneliness across the life span. *Perspectives on Psychological Science, 10*(2), 250-264.
- Rajlic, G., Kwon, J. Y., Roded, K., & Hubley, A. M. (2019). Development of the Global Self-Esteem Measure: A Pilot Study. *Journal of Psychoeducational Assessment, 37*(7), 863-873.
- Read, S. J., & Miller, L. C. (1994). Dissonance and balance in belief systems: The promise of parallel constraint satisfaction processes and connectionist modeling approaches. In R. C. Schank & E. Langer (Eds.), *Beliefs, reasoning, and decision making: Psycho-logic in honor of Bob Abelson* (pp. 209–235). Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Richey, R. C., & Klein, J. D. (2014). *Design and development research: Methods, strategies, and issues*. Routledge.
- Richter, M., & Schoebi, D. (2021). Rejection sensitivity in intimate relationships: Implications for perceived partner responsiveness. *Zeitschrift für Psychologie, 229*(3), 165.
- Rosenberg, M. (1965). Rosenberg self-esteem scale (RSE). *Acceptance and commitment therapy. Measures package, 61*(52), 18.
- Rosenberg, M., Schooler, C., Schoenbach, C., & Rosenberg, F. (1995). Global self-esteem and specific self-esteem: Different concepts, different outcomes. *American sociological review, 141-156*.
- Rubin, H., & Campbell, L. (2012). Day-to-day changes in intimacy predict heightened relationship passion, sexual occurrence, and sexual satisfaction: A dyadic diary analysis. *Social Psychological and Personality Science, 3*, 224–231.
- doi:10.1177/1948550611416520

- Ruddell, R. J. (2020). Validity and reliability evidence for the Rosenberg self-esteem scale with adults in Canada and the United States: Doctoral dissertation. *University of British Columbia*. Doi:10.14288/1.0394068
- Russell, D. W., Cutrona, C. E., McRae, C., & Gomez, M. (2012). Is loneliness the same as being alone? *The Journal of psychology, 146*(1-2), 7-22.
- Schoebi, D., & Randall, A. K. (2015). Emotional dynamics in intimate relationships. *Emotion Review, 7*(4), 342-348.
- Sorokowski, P., Sorokowska, A., Karwowski, M., Groyecka, A., Aavik, T., Akello, G., ... & Sternberg, R. J. (2021). Universality of the triangular theory of love: Adaptation and psychometric properties of the Triangular Love Scale in 25 countries. *The Journal of Sex Research, 58*(1), 106-115.
- Sorokowski, P., Kowal, M., Sternberg, R. J., Aavik, T., Akello, G., Alhabahba, M. M., ... & Sorokowska, A. (2023). Modernization, collectivism, and gender equality predict love experiences in 45 countries. *Scientific Reports, 13*(1), 773.
- Soto, C. J., & John, O. P. (2017). Short and extra-short forms of the Big Five Inventory–2: The BFI-2-S and BFI-2-XS. *Journal of Research in Personality, 68*, 69–81.
<https://doi.org/10.1016/j.jrp.2017.02.004>.
- Soto, C. J., & John, O. P. (in press). The next Big Five Inventory (BFI-2): Developing and assessing a hierarchical model with 15 facets to enhance bandwidth, fidelity, and predictive power. *Journal of Personality and Social Psychology*.
- StataCorp. (2021). Stata Statistical Software: Release 17 [Computer software]. College Station, TX: StataCorp LLC.
- Sternberg, R. J. (1986). A triangular theory of love. *Psychological review, 93*(2), 119.
- Sternberg, R. J. (1995). Love as a story. *Journal of social and personal relationships, 12*(4), 541-546.

- Sternberg, R. J. (1997). Construct validation of a triangular love scale. *European journal of social psychology*, 27(3), 313-335.
- Sternberg, R. J. (2006). A duplex theory of love. *The new psychology of love*, 184-199.
- Sumter, S. R., Valkenburg, P. M., & Peter, J. (2013). Perceptions of love across the lifespan: Differences in passion, intimacy, and commitment. *International Journal of Behavioral Development*, 37(5), 417-427.
- Støren, K. S. & Rønning, E. (2021). *Livskvalitet i Norge 2021*. (Rapporter 2021/27). Statistisk sentralbyrå. [https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/levekra/artikler/livskvalitet-i-norge-2021/](https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/levekra/ artikler/livskvalitet-i-norge-2021/)
- Szamosi, L. T., & Duxbury, L. (2002). Development of a measure to assess organizational change. *Journal of organizational change management*.
- Tabachnick, B., & Fidell, L. (2013). *Using Multivariate Statistics*. Boston, MA: Pearson Education Inc.
- Thibaut, J. W., & Kelley, H. H. (1959). *The social psychology of groups*. New Brunswick, NJ: Transaction Publishers, 1, O2.
- Van Lange, P. A. M., & Balliet, D. (2015). Interdependence theory. In M. Mikulincer, P. R. Shaver, J. A. Simpson, & J. F. Dovidio (Eds.), *APA handbook of personality and social psychology, Vol. 3. Interpersonal relations* (pp. 65–92). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/14344-003>
- Van Lankveld, J., Jacobs, N., Thewissen, V., Dewitte, M., & Verboon, P. (2018). The associations of intimacy and sexuality in daily life: Temporal dynamics and gender effects within romantic relationships. *Journal of Social and Personal Relationships*, 35(4), 557-576.
- Wade, T. J., Fisher, M. L., & Clark, E. (2021). I saw him first: Competitive nonverbal flirting among women, the tactics used and their perceived effectiveness. *Personality and Individual Differences*, 179, 110898.

- Weiss, R. S. (1973). *Loneliness: The experience of emotional and social isolation*. Cambridge, Mass: *Massachusetts Institute of Technology*.
- Worley, T., & Samp, J. (2018). Rejection sensitivity, complaint-related communication, and relational satisfaction: A mediation analysis. *Personal Relationships*, 25(3), 302-315.
- Yong, A. G., & Pearce, S. (2013). A beginner's guide to factor analysis: Focusing on exploratory factor analysis. *Tutorials in quantitative methods for psychology*, 9(2), 79-94.
- Yoo, H., Bartle-Haring, S., Day, R. D., & Gangamma, R. (2014). Couple communication, emotional and sexual intimacy, and relationship satisfaction. *Journal of sex & marital therapy*, 40(4), 275-293.

Vedlegg 1

Informasjonsskriv for undersøkelsen: Du inviteres herved til å delta i en studie om søking etter nærhet, romantisk og/eller seksuell kontakt. Dette gjelder både deg som er i parforhold og søker kontakt hos din partner, og for deg som er singel. Formålet med studien er å se hvordan og hvor ofte man søker, samt hvor ofte man opplever avvisning og aksept og effekter av dette. Du får også spørsmål om relasjoner til andre, hvordan du er som person, erfaringer med–og tanker om–uforpliktet sex, og demografiske spørsmål.

Hvem kan delta, og hva innebærer deltakelse?

For å kunne delta må du være fylt 18 år. Å delta innebærer å besvare dette elektroniske spørreskjemaet. Fordi noen av spørsmålene berører følsomme tema vil det å besvare spørreskjemaet kunne medføre en viss grad av ubehag eller sjenanse. Vi anbefaler derfor at du sitter i skjermede omgivelser når du skal svare. Det er ingen «rette» eller «gale» svar på spørsmålene i dette skjemaet.

Frivillighet og rettigheter

Det er frivillig å delta i undersøkelsen. Det registreres ingen personidentifiserende opplysninger ved utfylling, heller ikke IP-adresser. Du er derfor som deltaker sikret full anonymitet. Det tar rundt 15 minutter å besvare undersøkelsen. Du kan trekke deg når som helst underveis, og samtykker i å delta først når du aktivt velger «Ja» på siste side. Funn fra studien vil bli presentert på internasjonale konferanser og i artikkelform.

Hvem samler inn dataene?

Data samles av professorene Leif Edward Ottesen Kennair og Mons Bendixen ved institutt for psykologi, NTNU, i samarbeid med stipendiat Marius Stavang og masterstudent Victoria Lysberg ved instituttet. Har du spørsmål, kontakter du Mons Bendixen (tlf. 73 59 74 84) eller Leif Edward Ottesen Kennair (tlf. 73 59 19 56).

Takk for at du er villig til å delta!

Siste samtykkespørsmål for undersøkelsen: Du er nå kommet til slutten av spørreskjemaet.

Ved å velge "Ja" nedenfor bekrefter du at du har fått informasjon om prosjektet og dine rettigheter, og du samtykker i at svarene du har gitt kan benyttes til forskning og publisering i vitenskapelige artikler.

Vedlegg 2

Tabell 1

Prototyper for seksuelle og intime handlinger relatert til testledd for Romantisk Aksept i Parforhold.

Testledd	Prototyper
ap1	Han/hun uttrykte glede over dine initiativ til samtaler
ap2	Han/hun gjengjeldte dine initiativ til å prate
ap3	Han/hun delte sine personlige tanker og følelser med deg
ap4	Han/hun ga komplimenter
ap5	Han/hun ga deg sin fulle oppmerksomhet
ap6	Han/hun var interessert i livet ditt
ap7	Han/hun flyttet seg nærmere deg
ap8	Han/hun satt av tid til deg
ap9	Han/hun forsikret deg om sine romantiske følelser for deg
ap10	Han/hun la bort mobilen
ap11	Han/hun respekterte deg
ap12	Han/hun tok hånden din
ap13	Han/hun åpnet seg for deg
ap14	Han/hun tok initiativ til intimitet
ap15	Han/hun viste følelser
ap16	Han/hun kom med forslag om annen intimitet
ap17	Han/hun introduserte deg for venner og familie
ap18	Han/hun gjorde tjenester for deg
ap19	Han/hun ga deg gaver
ap20	Han/hun ga fysisk kontakt tilbake
ap21	Han/hun kledde av seg med deg
ap22	Han/hun husket noe du hadde fortalt tidligere
ap23	Han/hun ga deg seksuell oppmerksomhet
ap24	Han/hun forsikret deg om sin tiltrekning til deg
ap25	Han/hun svarte om spørsmål om følelser
ap26	Han/hun spurte hvordan du har det

Testledd Prototyper

ap27	Han/hun holdt avtaler/var lojal
ap28	Han/hun anerkjente deg
ap29	Han/hun ga deg en klem
ap30	Han/hun var vennlig
ap31	Han/hun smilte til deg
ap32	Han/hun åpnet fysisk armene sine for deg
ap33	Dere hadde sex
ap34	Han/hun kom med forslag til løsninger
ap35	Han/hun bidro til en god samtale
ap36	Han/hun postet om deg på sosiale medier
ap37	Han/hun ble med deg på fest
ap38	Han/hun ble sjalu
ap39	Han/hun holdt blikkontakt
ap40	Han/hun ga deg energi
ap41	Han/hun forstod dine følelser

Operasjonaliseringen av målene innebar at respondenter skulle oppgi hvor ofte de hadde opplevd hendelsene nevnt ovenfor i løpet av de siste 30 dagene. Frekvensen av handlingene ble målt på en 5-trinnskala der 0 = «aldri», 1 = «sjeldent», 2 = «ukentlig», 3 = «daglig» og 4 = «flere ganger om dagen».

Tabell 2

Prototyper for seksuelle og intime handlinger relatert til testledd for Romantisk Avvisning i Parforhold.

Testledd Prototyper

rp1	Han/hun trakk seg vekk fra kroppskontakt
rp2	Han/hun ga direkte uttrykk for at han/hun ikke var interessert i sex
rp3	Han/hun virket uengasjert i samtaler
rp4	Han/hun ignorerte meg helt (silent treatment)
rp5	Han/hun fant på noe annet å gjøre enn å være sammen med deg
rp6	Han/hun ble frustrert og irritert da du initierte til samtale
rp7	Han/hun kritiserte deg

- rp8** Han/hun ga direkte uttrykk for at han/hun ikke ønsket noe fysisk berøring
- rp9** Han/hun var opptatt med mobilen
- rp10** Han/hun uttrykte seg for å være sliten eller trøtt
- rp11** Han/hun ønsket ikke å gjøre aktiviteter du foreslo
- rp12** Han/hun møtte deg ikke med omsorg eller støtte
- rp13** Han/hun trakk seg unna
- rp14** Han/hun hadde ikke tid
- rp15** Han/hun unngikk øyekontakt
- rp16** Han/hun tok ikke initiativ til samtale
- rp17** Han/hun gjengjeldte ikke initiativ til sex
- rp18** Han/hun lot være å introdusere deg for venner og familie
- rp19** Han/hun viste ikke interesse for livet ditt
- rp20** Han/hun ga deg stygge blikk eller ansiktsuttrykk
- rp21** Han/hun delte ikke personlige tanker og følelser med deg
- rp22** Han/hun holdt ikke avtaler
- rp23** Han/hun var utro
- rp24** Han/hun sa direkte nei når du tok initiativ
- rp25** Han/hun ble irritert når du initierte til sex
- rp26** Han/hun prioriterte tid med andre foran deg
- rp27** Han/hun unngikk å være hjemme med deg
- rp28** Han/hun tok ikke på deg fysisk
- rp29** Han/hun fjernet seg fra situasjonen
- rp30** Han/hun ville ikke sove med deg
- rp31** Han/hun åpnet seg ikke for deg
- rp32** Han/hun brøt løfter
- rp33** Han/hun utøvde vold mot deg
- rp34** Han/hun stilte ikke spørsmål tilbake
- rp35** Han/hun lot være å poste om deg på sosiale medier
- rp36** Han/hun forstod ikke at du søkte nærhet
- rp37** Han/hun ble irritert på ting du gjorde
- rp38** Han/hun svarte ikke på meldinger
- rp39** Han/hun la seg til å sove med en gang

Testledd Prototyper

rp40	Han/hun byttet samtaletema
rp41	Han/hun unngikk å svare på spørsmål
rp42	Han/hun tok ikke initiativ til sex
rp43	Han/hun avfeide dine ideer
rp44	Han/hun uttrykte seg for å ikke være i humør
rp45	Han/hun unngikk fysisk kontakt/berøring
rp46	Han/hun unngikk kyss
rp47	Han/hun satt seg langt unna

Operasjonaliseringen av målene innebar at respondenter skulle oppgi hvor ofte de hadde opplevd hendelsene nevnt ovenfor i løpet av de siste 30 dagene. Frekvensen av handlingene ble målt på en 5-trinnskala der 0 = «aldri», 1 = «sjeldent», 2 = «ukentlig», 3 = «daglig» og 4 = «flere ganger om dagen».

Tabell 3

Gjennomsnitt (M), Standardavvik (SD), Skewness og Kurtosis for 41 testledd relatert til Romantisk Aksept i Parforhold

Testledd	M	SD	Skewness	Kurtosis
Ap1	2.38	.94	-.25	2.65
Ap2	2.80	.87	-.57	3.31
Ap3	2.49	1.00	-.29	2.46
Ap4	2.67	.97	-.26	2.45
Ap5	2.81	.91	-.28	2.54
Ap6	2.88	.85	-.62	3.50
Ap7	2.88	1.00	-.61	2.86
Ap8	2.73	.85	-.13	2.48
Ap9	2.49	1.03	-.37	2.65
Ap10	2.58	.95	-.36	2.74
Ap11	3.29	.79	-1.09	4.31
Ap12	2.83	1.03	-.51	2.57
Ap13	2.34	.94	.01	2.53
Ap14	2.52	.97	-.18	2.73

Testledd	<i>M</i>	<i>SD</i>	Skewness	Kurtosis
Ap15	2.60	1.02	-.32	2.42
Ap16	1.84	.94	.14	2.68
Ap17	1.66	.87	-.02	3.11
Ap18	2.25	.86	-.01	2.71
Ap19	1.12	.68	.70	5.12
Ap20	3.00	.92	-.58	2.64
Ap21	2.65	.90	-.61	3.48
Ap22	2.52	.89	-.19	2.80
Ap23	2.59	.96	-.24	2.77
Ap24	2.54	1.05	-.44	2.72
Ap25	2.26	.87	-.02	2.78
Ap26	2.56	.92	-.51	3.08
Ap27	2.94	.79	-.30	2.75
Ap28	2.94	.85	-.47	3.65
Ap29	3.13	.97	-.94	3.19
Ap30	3.52	.72	-1.70	6.57
Ap31	3.52	.78	-1.81	6.28
Ap32	3.04	.98	-.73	2.85
Ap33	2.10	.86	.14	3.84
Ap34	2.14	.83	-.13	3.07
Ap35	2.77	.90	-.42	2.92
Ap36	.74	.75	.65	2.66
Ap37	1.06	.72	.07	2.30
Ap38	.75	.73	1.13	5.41
Ap39	2.99	.88	-.65	3.20
Ap40	3.03	.93	-.70	2.82
Ap41	2.72	.98	-.47	2.76

Notat. Ap = Acceptance partner

Tabell 4

Gjennomsnitt (M), Standardavvik (SD), Skewness og Kurtosis for 47 testledd relatert til Romantisk Avvisning i Parforhold.

Testledd	M	SD	Skewness	Kurtosis
Rp1	.73	.85	1.59	6.48
Rp2	.82	.78	1.14	5.16
Rp3	1.11	.83	.74	3.93
Rp4	.28	.59	3.09	16.79
Rp5	.94	.83	.88	4.05
Rp6	.51	.68	2.07	8.67
Rp7	.81	.80	1.08	4.93
Rp8	.54	.82	1.98	7.89
Rp9	1.66	.98	.46	2.78
Rp10	1.82	.89	.17	2.89
Rp11	1.08	.74	.67	4.38
Rp12	.58	.73	1.33	5.03
Rp13	.54	.75	1.78	7.50
Rp14	1.00	.79	.81	4.27
Rp15	.33	.64	2.59	11.77
Rp16	.89	.88	1.15	4.74
Rp17	.75	.82	1.14	4.37
Rp18	.26	.61	2.66	10.90
Rp19	.50	.70	1.50	5.75
Rp20	.33	.65	2.45	10.09
Rp21	.94	.88	.88	3.74
Rp22	.42	.61	1.67	7.46
Rp23	.05	.33	8.75	92.10
Rp24	.45	.66	1.79	7.89
Rp25	.16	.53	4.27	24.44
Rp26	.73	.68	.71	3.98
Rp27	.22	.54	3.21	16.47

Testledd	<i>M</i>	<i>SD</i>	Skewness	Kurtosis
Rp28	.45	.75	2.16	8.93
Rp29	.37	.64	2.16	9.57
Rp30	.21	.53	2.95	13.66
Rp31	.67	.79	1.33	5.40
Rp32	.31	.59	2.39	10.74
Rp33	.04	.29	9.29	113.18
Rp34	.85	.81	.90	3.72
Rp35	.99	1.32	1.16	3.72
Rp36	.82	.84	1.03	4.15
Rp37	.98	.87	.85	3.82
Rp38	.57	.75	1.27	4.47
Rp39	.74	.84	1.03	3.62
Rp40	.88	.77	.81	4.09
Rp41	.56	.71	1.25	4.75
Rp42	1.08	.92	.82	3.66
Rp43	.72	.77	1.09	4.57
Rp44	.98	.82	.80	4.09
Rp45	.46	.72	2.05	8.62
Rp46	.34	.67	2.66	12.08
Rp47	.41	.69	2.18	9.12

Notat. Rp = Rejection partner

Tabell 5

Resultat av Eksplorerende faktoranalyse for Romantisk aksept i Parforhold.

Testledd	Kjærlig berøring	Emosjonell nærhet	Seksuell kontakt	Kommunalitet
Hen ga deg en klem	.968			.81 (ap29)
Hen åpnet fysisk armene sine for deg	.877			.79 (ap32)
Hen flyttet seg nærmere deg	.821			.79 (ap7)
Hen tok hånden din	.817			.75 (ap12)
Hen ga fysisk kontakt tilbake	.630		.313	.73 (ap20)
Hen delte personlige tanker og følelser med deg		.934		.78 (ap3)
Hen åpnet seg for deg		.839		.73 (ap13)
Hen uttrykte glede over dine initiativ til samtaler		.752		.52 (ap1)
Hen viste følelser		.727		.69 (ap15)
Hen gjengjeldte dine initiativ til å prate		.719		.58 (ap2)
Hen svarte på spørsmål om følelser		.699		.63 (ap25)
Dere hadde sex			.928	.67 (ap33)
Hen ga deg seksuell oppmerksomhet			.823	.80 (ap23)
Hen kledde av seg med deg			.668	.60 (ap21)
Hen tok initiativ til intimitet			.658	.72 (ap14)
Kjærlig berøring				
Emosjonell nærhet	.55			
Seksuell kontakt	.57	.41		
α	.92	.89	.84	

Notat. $N = 290$. Ekstraheringsmetode er prinsippal komponentanalyse med Oblique (promax) rotasjon. Faktorladninger over .30, kommunaliteter over .50, og Cronbach's Alpha (α) over .70 er uthevet. Hen = Han/hun. Testleddenes nummer fra spørreskjema er i parentes.

Tabell 6

Resultat av Eksplorerende Faktoranalyse for Romantisk Aksept i Parforhold.

Testledd	Emosjonell distanse	Seksuelt fravær	Unnvikelse	Kommunalitet
Hen delte ikke tanker og følelser med deg	.884			.67 (rp21)
Hen åpnet seg ikke for deg	.813			.62 (rp31)
Hen stilte ikke spørsmål tilbake	.804			.59 (rp34)
Hen viste ikke interesse for livet ditt	.800			.64 (rp19)
Hen tok ikke initiativ til samtale	.721			.64 (rp16)
Hen unngikk å svare på spørsmål	.652			.51 (rp41)
Hen forstod ikke at du søkte nærhet	.632			.53 (rp36)
Hen virket uengasjert i samtaler	.604			.58 (rp3)
Hen ga direkte uttrykk for at hen ikke ville ha sex		.921		.75 (rp2)
Hen gjengjeldte ikke initiativ til sex		.863		.70 (rp17)
Hen tok ikke initiativ til sex		.776		.59 (rp42)
Hen uttrykte seg for å ikke være i humør		.725		.61 (rp44)
Hen sa direkte nei når du tok initiativ		.667		.56 (rp24)
Hen sa direkte at hen ikke ønsket fysisk berøring		.665		.56 (rp8)
Hen prioriterte tid med andre foran deg			.865	.72 (rp26)
Hen gjorde noe annet enn å være sammen med deg			.792	.66 (rp5)
Hen hadde ikke tid			.753	.61 (rp14)
<hr/>				
Emosjonell distanse				
Seksuelt fravær	.41			
Unnvikelse	.47	.34		
α	.89	.87	.75	

Notat. $N = 298$. Ekstraheringsmetode er prinsippal komponentanalyse med Oblique (promax) rotasjon. Faktorladninger over .30, kommunaliteter over .50, og Cronbach's Alpha (α) over .70 er uthevet. Hen = Han/hun. Testleddenes nummer fra spørreskjema er i parentes.

Tabell 7

Pearson's korrelasjonsanalyse og deskriptiv statistikk for syv valideringsvariabler og seks faktordimensjoner (N = 307).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Lidenskap													
2. Intimitet	.59**												
3. Forpliktelse	.76**	.59**											
4. Relasjonskvalitet	.70**	.62**	.63**										
5. Ensomhet	-.62**	-.70**	-.57**	-.77**									
6. Selvaktelse	.06	.22**	.01	.15*	-.16*								
7. Nevrotisisme	-.08	-.10	-.03	-.16*	.21*	-.57**							
8. Kjærlig berøring	.45**	.52**	.36**	.47**	-.59**	.06	-.11*						
9. Emosjonell nærhet	.43**	.61**	.34**	.49**	-.62**	.13*	-.15*	.74**					
10. Seksuell kontakt	.43**	.32*	.28**	.39**	-.45**	.03	-.09	.66**	.49**				
11. Emosjonell distanse	-.47**	-.56**	-.36**	-.51**	.62**	-.10	.19*	-.48**	-.60**	-.25**			
12. Seksuelt fravær	-.23*	-.20*	-.20*	-.21*	.33**	.07	.01	-.29**	-.22*	-.40**	.45**		
13. Unnvikelse	-.26**	-.30**	-.21*	-.19*	.33**	-.00	.10	-.33**	-.35*	-.17*	.51**	.37**	
<i>M</i>	4.6	4.1	4.5	4.2	1.9	4.5	3.0	2.9	2.5	2.5	0.8	0.8	0.9
<i>SD</i>	0.6	0.7	0.8	0.8	0.8	1.0	1.0	0.8	0.8	0.8	0.6	0.6	0.6

*Notat. * p < .05, **p < .001.*

